

PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ

a

REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAMOK
keretében megjelent

Pályázati Felhívásokhoz

Verzió: 2012-02
Hatályos: 2012. június 11-től

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Tartalomjegyzék

A. DOKUMENTUM CÉLJA, HATÁLYA	4
B. PÁLYÁZÓK KÖRE.....	5
B1. Helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályok.....	5
B1. A konzorciumokra vonatkozó szabályok	5
C. A PÁLYÁZAT TARTALMA	7
C1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek	7
C1.1 Támogatható tevékenységekre vonatkozó általános feltételek.....	7
C1.2 Kötelezően megvalósítandó tevékenységekre vonatkozó feltételek	7
C2. Elszámolható költségekre vonatkozó feltételek	9
C2.1. Általános elszámolhatósági feltételek	10
C2.2 A pályázatban tervezett elszámolható költségek alátámasztása.....	11
C2.3. Elszámolható költségtípusokra vonatkozó általános előírások.....	13
C2.4. Nem elszámolható költségek.....	19
C3. A projekt megkezdése	21
C4. A projekt fizikai befejezése és megvalósítása	23
C5. Fenntartási kötelezettség általános előírásai, a projekt lezárása	24
C6. Horizontális elvekre vonatkozó előírások.....	25
C6.1 Fenntarthatósági és esélyegyenlőségi alapelvek érvényesítése.....	25
C6.2 A területi kohézió támogatási alapelvei	26
C7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek.....	26
C8. Közszolgáltatás, közműfejlesztés, közműkiváltás	30
D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK	31
D1. Az önrész összetétele	31
D2. Előlegigénylés szabályai	36
D3. Biztosítékok köre	37
D3.1. Biztosítékokra vonatkozó egyéb feltételek	38
D4. Állami támogatási szabályok.....	40
D4.1 Vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó állami támogatási szabályok	40
D4.2 Nem vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó szabályok	45
D5. A megvalósítás időszakában keletkező bevételek kezelése	45
E. KÖZBESZERZÉSI SZABÁLYOK.....	46
F. KIZÁRÓ OKOK ÉS EGYÉB ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK.....	47
F1. A pályázó személyére vonatkozó kizáró okok	47
F2. A projektre vonatkozó kizáró okok	48
F3. Egyéb általános feltételek	48
G. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	50
G1. Költségcsökkentés a projektkiválasztás során.....	50
G2. Egyéb előírások.....	51
H. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK	51
H1. A pályázati dokumentáció összeállításával és a pályázatok benyújtásával kapcsolatos gyakorlati információk	52
H2. A Projekt adatlap kitöltésével kapcsolatos gyakorlati információk:	52
H3. A pályázatok benyújtásához kapcsolódó egyéb információk:.....	52
H4. A projektkiválasztás folyamatának bemutatása.....	53

H4.1. Sérült küldemény, hiányzó nyilatkozat.....	53
H4.2. Érkeztetés, a nem hiánypótolható befogadási kritériumok vizsgálata....	53
H4.3. Befogadás	54
H4.4. Támogathatósági kritériumok vizsgálata, hiánypótlás	54
H4.5. Bíralat	55
H4.6. Döntés.....	55
H5. A Támogatási Szerződés megkötésének feltételei.....	55
H6. A Támogatási Szerződés módosítása.....	56
H7. A pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamata.....	56
H8. A monitoring adatok szolgáltatásának rendje és előrehaladási jelentések.....	57
H9. Helyszíni szemle és ellenőrzések	57
H10. Kifogás	58
H13. Vonatkozó általános jogszabályok listája	59
H14. Fogalomjegyzék	62
H15. Segédletek.....	67

A. DOKUMENTUM CÉLJA, HATÁLYA

A Pályázati Útmutató c. dokumentum (a továbbiakban Pályázati Útmutató), valamint a mellékletét képező útmutatók, segédletek célja, hogy a Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében meghirdetésre kerülő pályázati felhívások tekintetében tájékoztatást nyújtson a minden pályázóra vonatkozó általános feltételekről.

A Pályázati Útmutató jelen verziója – mellékleteivel együtt – a 2012. június 11-ét követően megjelent pályázati felhívások elválaszthatatlan része, amely a Projekt adatlappal együtt tartalmazza a pályázáshoz szükséges összes feltételt.

Az előzőektől eltérően jelen Pályázati Útmutató nem elválaszthatatlan része az ún. KMOP tükör felhívásoknak¹, amennyiben azokban nincs kifejezett utalás erre vonatkozóan.

A Pályázati Útmutatóban, illetve mellékleteiben foglaltaktól való eltérés kizárólag a Pályázati Felhívás jelen dokumentumra vagy mellékletére, és annak konkrét pontjára történő hivatkozással ellátott rendelkezése esetén lehetséges.

Felhívjuk a tisztelt pályázók figyelmét, hogy a Pályázati Útmutató, valamint a pályázati felhívások és dokumentumaik esetén a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (továbbiakban: NFÜ) a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.ujszechenyiterv.gov.hu, illetve a www.nfu.hu honlapon megjelenő közleményeket! A beadás előtt ellenőrizték, hogy a pályázati dokumentumokat a honlapon megadott sablonoknak megfelelően állították össze, mert az ettől való (akár formai, akár tartalmi) eltérés esetén a pályázat elutasításra kerülhet.

¹ KMOP tükör kiírásoknak az alábbiakban felsorolt kódszámú pályázati kiírások minősülnek: KMOP 1.1-1.4., KMOP 3.2., 3.3.3., 3.3.4., KMOP 4.1.1/A, 4.1.2/B, 4.2.1/B, 4.3.1/B, 4.3.3/B, 4.4.

B. PÁLYÁZÓK KÖRE

Az egyes pályázatok benyújtására jogosult szervezetek körére vonatkozó feltételeket minden esetben a Pályázati Felhívás határozza meg, a pályázók személyét érintő általános kizáró okokat a jelen dokumentum F1. pontja tartalmazza, míg a pályázók jogi státuszának igazolására az 1. számú, „A pályázati csomaghoz benyújtandó általános mellékletek formai és tartalmi követelményei” c. melléklet (a továbbiakban: 1. számú melléklet) szerint benyújtott okiratok, igazolások szolgálnak.

Amennyiben a pályázat állami tulajdonú országos közutat is érint, a pályázat előkészítésekor egyeztetni szükséges a vagyongazdálkodási Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központtal a megfelelő pályázói kör meghatározása érdekében!

B1. Helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályok

- **Kizárás**

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ávr.) 94. § alapján nem nyújthat be pályázatot az a helyi önkormányzat - ideértve a helyi önkormányzat részvételével működő települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulását, helyi önkormányzatok társulását, valamint a konzorciumot is -, amely a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló 2004. évi XXX. törvény X. melléklet 8. Környezetvédelem címszó alatt előírt határidőig

a) a szennyvízkezeléssel kapcsolatban a települési szennyvíz kezeléséről szóló 1991. május 21-i 91/271/EGK tanácsi irányelv 3., 4. és 13. cikkét,

b) az ivóvízkezeléssel kapcsolatban az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló 1998. november 3-i a 98/83/EK tanácsi irányelvet, valamint

c) a hulladékkezeléssel kapcsolatban a hulladékokról szóló 2006. április 5-i 2006/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet és a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet átültető jogszabályban előírt kötelezettségeket 2012. január 1-jéig nem teljesítette, a teljesítésre irányuló beruházások nincsenek folyamatban, vagy a teljesítés érdekében nem nyújtott be pályázatot, kivéve, ha 2012. január 2-át követően a fent jelzett feladat, kötelezettség teljesítése érdekében nyújt be pályázatot,

- **Helyi önkormányzatok, illetve költségvetési szerveik által benyújtandó pályázatok**

Minden esetben szükséges a pályázat benyújtásához a képviselő-testület pályázat benyújtását jóváhagyó határozata. A pályázat benyújtója főszabályként az önkormányzat. Ebben az esetben a pályázatot az önkormányzat nevében kötelezettségvállalásra jogosult személy írja alá. Ez alól kivételt az az eset képez, amikor a fejlesztéssel érintett vagyon valamely vagyongazdálkodási könyveiben van nyilvántartva, ekkor a vagyongazdálkodó, illetve a vagyongazdálkodó nevében kötelezettségvállalásra jogosult benyújtani a pályázatot.

B1. A konzorciumokra vonatkozó szabályok

A 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 23. § alapján a pályázati felhívás lehetővé teheti, hogy projektjavaslatot ne csak egy önálló pályázó, hanem a projekt megvalósítására létrehozott konzorcium is benyújthasson. Az alábbiakban a konzorciumokra vonatkozó legfontosabb

szabályok kerülnek kifejtésre, a konzorciumokra vonatkozó további feltételeket a jelen dokumentum mellékletét képező „Útmutató a Regionális Operatív Programok keretében konzorciumi formában megvalósuló projektek kezeléséhez” (a továbbiakban Konzorciumi útmutató), illetve a Pályázati Felhívások tartalmazzák. A konzorciumok tagjainak jogi státuszára, képviseleti jogosultságára, továbbá a pénzügyi szempontok és alkalmasság igazolására az 1. számú mellékletben előírt mellékleteket kell benyújtani.

- **Konzorciumokra vonatkozó általános feltételek**

A konzorciumok esetében a jelen dokumentumban, valamint a Pályázati Felhívásban meghatározott követelményeknek való megfelelés kiterjesztően értelmezendő abból a szempontból, hogy minden konzorciumi tag részt vesz a pályázat alapvető céljának megvalósításában, továbbá támogatásban részesül.

A konzorcium célja, hogy lehetővé tegye a komplex, egy önálló pályázó által nem, vagy nem megfelelő hatékonysággal megvalósítható fejlesztések létrehozásához szükséges összefogást, az egyes beruházásokkal közvetlenül érintettek bevonását a projekt kidolgozásába, megvalósításába és fenntartásába.

Ennek megfelelően minden tagra vonatkozóan a követelményeknek való megfelelést – ettől eltérő rendelkezés hiányában - igazolni kell, meg kell adni a szükséges adatokat, illetve a mellékletekben foglalt igazolásokat, nyilatkozatokat, okiratokat csatolni szükséges.

Felhívjuk a figyelmet, hogy konzorciumok esetén a pályázatot benyújtó konzorciumvezető a Pályázati Felhívásban, a Pályázati Útmutatóban és a Projekt adatlapon szereplő nyilatkozatokat valamennyi konzorciumi partner nevében teszi meg, illetve azokat a Projekt adatlapon aláírásával valamennyi konzorcium partner nevében fogadja el.

A Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában nem lehet konzorciumi tag a kizárólag projektmenedzsment feladatokat és/vagy a nyilvánosság biztosításához kapcsolódó feladatokat ellátni kívánó szervezet.

- **A konzorcium létrehozása, tagok, képviselet**

A konzorcium konzorciumi együttműködési megállapodással jön létre, amelynek minimum követelményeit, tartalmát a 6. számú, Konzorciumi megállapodás minta a pályázat benyújtására c. melléklet tartalmazza.

A konzorciumi együttműködési megállapodással a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy a projektet a projektdokumentációban meghatározott módon közösen megvalósítják.

A konzorciumot az NFÜ-vel és a Közreműködő Szervezettel szemben a konzorciumi együttműködési megállapodásban kijelölt tag képviseli.

Konzorcium tagja csak olyan szervezet lehet, amely a Pályázati Felhívásban meghatározott követelményeknek megfelel és támogatásban részesülhet.

A támogatási döntést követően bekövetkező konzorciumi tag változásokra a jelen dokumentum mellékletét képező Projekttartalom-változás útmutatóban, valamint a Konzorciumi útmutatóban foglaltak érvényesek.

C. A PÁLYÁZAT TARTALMA

C1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek

C1.1 Támogatható tevékenységekre vonatkozó általános feltételek

Az egyes pályázati kiírások tekintetében a konkrét támogatható tevékenységeket a Pályázati Felhívás tartalmazza, amelyben meghatározásra kerülhetnek önállóan támogatható és önállóan nem támogatható tevékenységek is.

A Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában az önállóan támogatható tevékenységek közül elegendő egynek a megvalósítása, továbbá nem szükséges megvalósítani önállóan nem támogatható tevékenységet.

Az önállóan nem támogatható tevékenység esetén szükséges legalább egy, az önállóan támogatható tevékenység között felsorolt tevékenység megvalósítása is.

Kizárólag a Pályázati Felhívásban felsorolt tevékenységek minősülhetnek támogatható tevékenységnek.

C1.2 Kötelezően megvalósítandó tevékenységekre vonatkozó feltételek

Valamennyi projekt esetén kötelezően megvalósítandó tevékenységek a következők:

Nyilvánosság biztosítása

A kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. A tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeket a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.ujszechenyiterv.gov.hu, illetve www.nfu.hu) honlapjáról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentum, valamint az „Arculati Kézikönyv” tartalmazza.

A kommunikációs tevékenységek megkezdése előtt javasoljuk, egyeztetés céljából vegye fel a kapcsolatot a közreműködő szervezet kommunikációs munkatársával.

Az előírt kommunikációs tevékenységek elhagyása vagy részleges teljesítése, illetve az előírtaktól eltérő formában történő megvalósítása a megítélt támogatás kommunikációra elszámolható részének csökkentését vonja maga után.

Könyvvizsgálat

Amennyiben a projektre vonatkozóan megítélt támogatás összege meghaladja az 50 Mft-ot, a projekt befejezésekor kötelező a projektszintű könyvvizsgálat elvégzése, az erről szóló igazolást – a jelen útmutató mellékletét képező tartalommal – a záró elszámolás részeként szükséges benyújtani.

Akadálymentesítés

1. **Ingatlan felújítás, bővítés, átalakítás esetén** a fejlesztéssel érintett valamennyi, közösségi célú funkciót ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító és/vagy állandó munkavégzés helyszínéül szolgáló épület/épületrész² tekintetében – függetlenül az

² Jelen pontban a közszolgáltatás fogalmába a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv. 4. § f) pontjában megadott meghatározások mindegyike beleértendő.

infrastrukturális beruházás tárgyától – a pályázat keretében biztosítani kell az épület bejáratának és legalább egy mellékhelyiségének az elérési útvonal biztosításával történő, valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedő komplex (fizikai és info-kommunikációs) akadálymentesítését.

Amennyiben az épület műszaki-fizikai adottságai miatt az akadálymentes mellékhelyiség a földszinten nem alakítható ki, úgy azt egyéb épületszinten kell kialakítani. Ebben az esetben meg kell oldani az épületszintek közötti akadálymentes közlekedést is. Az akadálymentes mellékhelyiség földszinten történő kialakíthatóságának műszaki-fizikai akadályairól rehabilitációs szakmérnök/szakértő által kiadott indokolást a pályázathoz be kell nyújtani.

A beruházásnak ezen túl meg kell felelnie a **projektarányos akadálymentesítés** követelményeinek. A projektarányos akadálymentesítés fogalmát jelen útmutató H14. pontja tartalmazza.

A tervezés és megvalósítás során kötelező a jelen Útmutató mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” című dokumentumban részletezett előírások maradéktalan betartása. Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az országos településrendezési és építési követelményekről szóló, 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) előírásainak, valamint a jelen Útmutató mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentumban foglalt követelményeknek való megfeleléséről a tervezőnek nyilatkoznia szükséges.

E követelmény alól a Kormányhivatalok Kulturális Örökségvédelmi Irodái által kiadott építési/örökségvédelmi engedélyben foglaltak alapján mentesülhetnek az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek (bármely fogyatékosági csoport számára tervezett beavatkozás esetén), továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok; de ezek esetében is törekedni kell az akadálymentesítésnek legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására. A részletesebb szabályokat a jelen Útmutató mellékletét képező „Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében” című dokumentum tartalmazza.

2. Új építés esetén teljes körű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.

Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) előírásainak, valamint a jelen Útmutató mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentumban foglalt követelményeknek való megfeleléséről a tervezőnek nyilatkoznia szükséges.

Felújítás, bővítés, átalakítás és új építés esetén egyaránt csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az az alapján, az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és végrehajtható építési engedélye megfelel a Pályázati Felhívás megjelenése napján hatályos OTÉK előírásainak. Az építési szabályoknak való megfelelést az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és hatályos építési engedély bizonyítja. (Az építési engedéllyel kapcsolatos tartalmi követelményekről és mellékleti kötelezettségekről lásd részletesen az 1. számú melléklet releváns előírásait.)

Energiahatékonysági korszerűsítés

Közhasználatú építmény³ esetén a tervezett építési tevékenységgel érintett épületrészen valósítandó meg az épület energiahatékonysági korszerűsítése (pl. utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje, egyéb épületszerkezetek hőszigetelése, alternatív, megújuló energiaforrások használata).

E követelmény alól a Kormányhivatalok Kulturális Örökségvédelmi Irodái által kiadott építési/örökségvédelmi engedélyben foglaltak alapján mentesülhetnek az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek, továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok; de ezek esetében is törekedni kell az energiahatékonysági korszerűsítés legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására.

Azbesztmentesítés

A fejlesztés által érintett közhasználatú építményben valósítandó meg, amennyiben releváns.

C2. Elszámolható költségekre vonatkozó feltételek

A **projekt elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a Pályázati Felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek, vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségének.

Amennyiben a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a pályázat részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a pályázó meg kíván valósítani a projekt részeként, azonban a pályázaton kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a pályázatban, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A pályázat részeként benyújtott részletes költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt összes költségét!

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a betervezett, elszámolni kívánt költségek projektkiválasztás során történő csökkentésére vonatkozó előírásokat a jelen dokumentum G. pontja tartalmazza.

³ Közhasználatú építmény: az olyan építmény (építményrész), amely a település vagy településrész ellátását szolgáló funkciót tartalmaz, és

- használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható (pl. alap-, közép-, felsőfokú oktatási, egészségvédelmi, gyógyító, szociális, kulturális, művelődési, sport, pénzügyi, kereskedelmi, biztosítási, szolgáltatási célú építmények mindenki által használható részei), továbbá

- használata meghatározott esetekben kötelező, illetve elkerülhetetlen (pl. a közigazgatás, igazságszolgáltatás, ügyészség építményeinek mindenki által használható részei), valamint, amelyet

- törvény vagy kormányrendelet közhasználatúként határoz meg.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos – az alábbiakban nem részletezett – további előírások a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentumban találhatóak.

Közzféra szervezet pályázókra⁴ vonatkozó speciális előírás:

Közzféra szervezet pályázók kizárólag a Pályázati Felhívásban adott tevékenység vonatkozásában meghatározott maximális támogatási intenzitással (százalékos mértékkel) igényelhetnek támogatást, az ezen felüli költség nem elszámolható, de a projekt összköltségének részét képezi.

C2.1. Általános elszámolhatósági feltételek

A pályázat elszámolható költségei között az alábbi feltételeknek megfelelő költségek tervezhetőek, illetve számolhatóak el a megvalósítás során:

- A Kedvezményezetteknel **ténylegesen felmerült költségek** (ide nem értve a vállalkozói előleg szállítói finanszírozási mód keretében történő kifizetését, valamint az átalány alapon történő elszámolást), amelyeknek **jogalapjuk** (szerződéssel, megrendelővel, közigazgatási határozattal, stb.) és **teljesülésük** (számlával, bevallással, egyéb hiteles számviteli vagy egyéb belső bizonylattal) igazolható.
- A Pályázati Felhívásokban és a Támogatási Szerződésben rögzített elszámolhatósági időszakban merültek fel. A támogatásban részesülő projektek esetén elszámolhatóak
 - a 2006. december 20. után felmerülő előkészítési költségek – a projekt C3. pont szerinti megkezdését követően is –, valamint
 - a pályázat benyújtását követően felmerülő megvalósításhoz kapcsolódó költségek.
- **Közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekthez**, hozzájárulnak a projekt céljainak eléréséhez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához és a projekt elfogadott költségvetésében, illetve annak hatályos módosításában betervezésre kerültek.
- Szerepelnek a Pályázati Felhívásban meghatározott elszámolható költségek listáján, és nem szerepelnek a nem elszámolható költségek között.
- A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladják meg a **szokásos piaci árat**. A szokásos piaci ár vizsgálata a pályázat értékelésének, továbbá a projektmegvalósítás során a költség-elszámolás ellenőrzésének a részét képezi!
Az elszámolható személyi jellegű költség mértéke nem haladhatja meg a kedvezményezett szervezetében szokásos mértéket, valamint igazodnia kell az alkalmazásban állók esetén a szokásos jövedelmi viszonyokhoz.
- A költségek csak olyan mértékben számolhatóak el, amilyen mértékben a támogatott projekthez kapcsolódnak, illetve amilyen mértékben annak célját szolgálják.
- Az egyes költségek elszámolása alkalmával nem valósulhat meg kettős finanszírozás.
- Csak olyan vállalkozói szerződésekkel kapcsolatban felmerült költségek számolhatóak el, amelyek a projekt előkészítéséhez és/vagy végrehajtáshoz feltétlenül szükségesek és arányos **hozzáadott értéket képviselnek**.
- Nem számolhatóak el az olyan közvetítőkkal vagy tanácsadókkal kötött vállalkozói szerződéssel kapcsolatban felmerült költségek, amely szerződésben az adott tevékenység ellenértékét a projekt vagy az adott projekt tevékenység összköltségének vagy a támogatásnak a százalékos arányában határozzák meg, kivéve, ha a részteljesítés lehetőségét a szerződés, vagy hatályos módosítása tartalmazza, és az

⁴ A definíció a fogalomjegyzékben található.

ilyen ténylegesen felmerült és kiegyenlített részköltséget a végső Kedvezményezett alátámasztja a munka vagy a szolgáltatás tartalmára és valóságos értékére való hivatkozással.

- Az akciótervben, illetve a Pályázati Felhívásban meghatározott földrajzi területen a projekt végrehajtása érdekében merülnek fel.
- Amennyiben a Kedvezményezett a pályázatban megjelölt, támogatásból finanszírozni kívánt tevékenységével kapcsolatban felmerült költségeire vonatkozóan általános forgalmi adó levonására nem jogosult, akkor a támogatás számításának alapja a tevékenységhez kapcsolódó fejlesztés áfával növelt, bruttó elszámolható költsége, azaz a projekt – ezen tevékenységre vonatkozó – költségvetését bruttó módon kell megterveznie.
- Amennyiben a Kedvezményezett a pályázatban megjelölt, támogatásból finanszírozni kívánt tevékenységével kapcsolatban felmerült költségeire vonatkozóan általános forgalmi adó levonására jogosult, akkor a támogatás számításának alapja a tevékenységhez kapcsolódó fejlesztés levonható áfa nélkül számított nettó elszámolható költsége, azaz a projekt – ezen tevékenységre vonatkozó – költségvetését nettó módon kell megterveznie.
- Amennyiben a Kedvezményezett a pályázatban megjelölt, támogatásból finanszírozni kívánt tevékenységével az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény hatálya alá tartozik, a projekt költségvetését nettó módon kell megterveznie.
- A költségek elszámolása a Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában kizárólag valós költség-alapon, szükség esetén arányosítással történhet.

C2.2 A pályázatban tervezett elszámolható költségek alátámasztása

A költségek alátámasztására a pályázónak a Pályázati Felhívásban meghatározott formában és tartalommal részletes költségvetést kell benyújtania.

A Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában a részletes költségvetési táblában szereplő összegeket az alábbiak szerint szükséges meghatározni, illetve alátámasztani:

- Előkészítéshez kapcsolódó, a pályázat benyújtása előtt megrendelt vagy teljesített szolgáltatás, saját teljesítés: pontos feladat-meghatározás, továbbá megrendelő, szerződés vagy költség számla (pályázó által hitelesített másolata), saját teljesítés esetén közvetlen önköltség; ingatlanvásárlás esetén független minősített értékbecslőtől vagy jogszabályban meghatalmazott hivatalos szervtől igazolás, amely megerősíti, hogy a vételár nem haladja meg a piaci értéket – részletes költségvetési táblához mellékelve;
- Előkészítéshez kapcsolódó, a pályázat benyújtását követően megrendelt vagy felmerülő szolgáltatás, saját teljesítés: pontos feladat-meghatározás vagy árajánlat, valamint a pályázó tételes árbecslése – részletes költségvetési táblában meghatározva;
- Projektmenedzsment tevékenység: a pályázó tételes árbecslése, árajánlat vagy saját szervezeten belül történő ellátása esetén bér- és járulékterv - részletes költségvetési táblában meghatározva;
- Építési, kivitelezési tevékenység: a Pályázati Felhívásban meghatározott projektdokumentációval kapcsolatos feltételek alapján, a következők szerint:
 - Tanulmányterv, megvalósíthatósági tanulmány, elvi engedélyes terv kérése esetén: fajlagos költségbecslés, az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. külön-külön lebontva (tervező által aláírt eredeti példány);
 - Engedélyezési terv esetén: munkanemenkénti költségbecslés (szakágak szerinti munkacsoportokra bontva); új építés és átalakítás, felújítás stb. esetén, azok

értelemszerű különböztetésével (az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. külön-külön lebontva); ezen kívül – a Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában – az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. vonatkozóan a költségbecslés alapján számított fajlagos költségek táblázatos bemutatása (tervező által aláírt eredeti példány);

- Kiviteli terv, tenderterv, vagy közbeszerzés kiírására alkalmas közbeszerzési dokumentáció esetén: tételes költségvetés (szakágakra, munkanemekre, anyag és munkadíjra bontott tételes költségvetés, rezsióradíj megjelenítéssel munkanemenként külön-külön, nettó+áfa=bruttó bontásban); új építés és átalakítás, felújítás stb. esetén, azok értelemszerű különböztetésével; ezen kívül – a Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában – az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. vonatkozóan a költségvetés/áránlat alapján számított fajlagos költségek táblázatos bemutatása (tervező/áránlatadó által aláírt eredeti példány);
- Nem engedélyköteles építési, kivitelezési tevékenység: munkanemenkénti költségbecslés (szakágak szerinti munkacsoportokra bontva); új építés és átalakítás, felújítás stb. esetén, azok értelemszerű különböztetésével (az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. külön-külön lebontva); ezen kívül – a Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában – az egyes épületekre/ létesítményekre/ vonalas infrastruktúrára/ projektelemekekre stb. vonatkozóan a költségbecslés alapján számított fajlagos költségek táblázatos bemutatása (tervező által aláírt eredeti példány);
- Eszközbeszerzés: a pályázó tételes árbecslése vagy áránlat, továbbá műszaki specifikáció - részletes költségvetési táblában meghatározva;
- Szolgáltatások: a pályázó tételes árbecslése vagy áránlat, a feladat, illetve a teljesítés gyakoriságának meghatározásával - részletes költségvetési táblában meghatározva.

Amennyiben a részletes költségvetési táblában szereplő összegek független statisztika, kimutatás (különös tekintettel hivatalos központi, pl. KSH adatokra, kamarai díjszabásokra) alapján kerülnek meghatározásra, kérjük az indoklásban az erre való kifejezett hivatkozást.

A költségeket alátámasztó dokumentumok (tételes árbecslések, költségbecslések, áránlatok, megrendelők, feladatleírások, stb.) részletezettségének lehetővé kell tennie a beszerzendő termékek illetve szolgáltatások pontos azonosítását, amely alapján az értékelés folyamatában egyértelműen ellenőrizhető a pályázó árának való megfelelés.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a részletes költségvetési táblának a projekt összes költségét, tehát a nem elszámolható vagy elszámolni nem kívánt költségeit is tartalmazni kell oly módon, hogy az elszámolható és nem elszámolható költségek egyértelműen elkülöníthetők legyenek!

A költség-alátámasztó dokumentumoknak összhangban kell lenniük a Projekt adatlap, illetve a részletes költségvetés vonatkozó pontjaival!

Azon költségtételek, amelyek - sem a pályázatban, sem hiánypótlás során - nem kerültek a fentieknek megfelelően alátámasztásra, el nem számolható költségnek minősülnek. Ezen költségek a pályázat értékelése során automatikusan a költségcsökkentés részét képezik (lásd G. pont).

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektmegvalósítás során a szokásos piaci ár igazolására vonatkozó részletes szabályokat a jelen Útmutató mellékletét képező „Pénzügyi elszámolás részletes szabályai” című dokumentum tartalmazza!

C2.3. Elszámolható költségtípusokra vonatkozó általános előírások

Jelen pont tartalmazza a Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében elszámolható költségtípusokra vonatkozó általános előírásokat, azonban **a felsorolt költségtípusok kizárólag akkor tervezhetők be a projekt költségvetésébe, illetve számolhatók el a projekt megvalósítása során, ha a Pályázati Felhívásban szerepelnek az elszámolható költségek között.**

I. Előkészítési költségek

1. Projekt-előkészítés költségei

A projekt előkészítéséhez feltétlenül szükséges és igazoltan kapcsolódó alábbi költségek támogathatók:

- Pályázati Felhívásban kötelezően előírt előzetes tanulmányok, úgymint megvalósíthatósági tanulmány/üzleti terv, költség-haszon elemzés, hatástanulmány, hatásvizsgálat, egyéb szükséges háttér tanulmányok, szakvélemények elkészítésének költsége, illetve indokolt esetben ezek átdolgozásának költsége;
- Pályázati Felhívásban kötelezően előírt akcióterületi terv, integrált városfejlesztési stratégia elkészítése (beleértve a KSH-tól történő adatkérés valamint az anti-szegregációs terv kidolgozásának költségeit);
- Terület-előkészítéshez szükséges előzetes felmérő munkálatok költsége, változási vázrajzok elkészítésének költségei;
- Kötelezően előírt igényfelmérés, helyzetfeltárás, célcsoport elemzés, piackutatás, forgalomszámlálás költsége;
- Szükséges engedélyezési, kivitelezési dokumentumok, tendertervek, egyéb műszaki tervek és ezek hatósági díjának költségei (ideértve a művelési ág váltás, művelési ágból való kivétel adminisztratív költségét, továbbá a szükséges módosítások költségét is);
- Fejlesztéssel érintett ingatlanok térképmásolatainak kikérése egy alkalommal, amennyiben a Pályázati Felhívás értelmében kötelező benyújtani;
- A fejlesztéssel érintett ingatlanok Pályázati Felhívás szerinti tulajdoni lapja kikérésének költsége egy alkalommal;
- Az állami főépítész által működtetett építészeti-műszaki tervtanács díját;
- Tervpályázat előkészítési költsége;
- Tervellenőr költsége, amennyiben alkalmazása jogszabály⁵ alapján kötelező;
- Rehabilitációs környezettervező szakmérnök díja, amennyiben alkalmazása a Pályázati Felhívás alapján kötelező;
- Közbeszerzési eljárások költségei (ideértve a közbeszerzési szakértő díját, és a feltételeken lefolytatott közbeszerzési eljárások költségeit is, amennyiben a közbeszerzés nem kizárólag a támogatott projekthez kapcsolódó beszerzést tartalmaz, akkor közbeszerzési érték arányosan);
- Városfejlesztő társaság alapításának költsége, amennyiben a Pályázati Felhívás az alapítást kötelezően előírta;
- Új intézmény létesítésének költségei, amennyiben a Pályázati Felhívás kifejezetten engedi;

⁵ Az építőipari kivitelezési tevékenységről 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 10. § szerint.

- Előzetes PR tevékenységhez, és kötelező nyilvánosságbiztosításhoz kapcsolódó költségek (amennyiben a beruházás problémamentes megkezdéséhez indokolt);
- Előkészítéshez kapcsolódó, a Pályázati Felhívásban előírt projektdokumentáció szakmai tartalmának kidolgozásához kapcsolódó szakértői közreműködés díja.

2. Ingatlan és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzése

Az ingatlantulajdon, illetve szolgalmi jog megszerzésének költsége a következő feltételekkel számolható el:

- a tulajdonjog, szolgalmi jog megszerzése elengedhetetlen a projekt eredményes végrehajtásához, továbbá
- a vásárlást megelőzően független minősített értékbecslőtől vagy jogszabályban meghatalmazott hivatalos szervtől olyan igazolást szükséges beszerezni, amely megerősíti, hogy a vételár nem haladja meg a piaci értéket. Amennyiben az igazolás szerint a vételár meghaladja a piaci árat, a független minősített értékbecslő vagy jogszabályban meghatalmazott hivatalos szerv által meghatározott ár képezi az elszámolható költség alapját,

Elszámolható költségnek az ingatlan és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzésével kapcsolatos költségek tekinthetők (ideértve az ügyvédi díjakat, az értékbecslés költségét, a kisajátítási, kártalanítási költségeket, tulajdoni lapon történő bejegyzés költségét is).

Nem számolhatóak el azonban a peres ügyekkel, késedelmi kamattal, ítélet alapján fizetendő kártérítésekkel kapcsolatos költségek.

II. Megvalósítási költségek

1. Projektmenedzsment költségek

A projektmenedzsment tevékenység saját szervezetén belül történő ellátása esetén a Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében kizárólag a projektmenedzseri, pénzügyi-könyvelési, jogi, műszaki, egyéb szakmai és adminisztratív feladatokat ellátó, munkaviszonyban, kormány- vagy köztisztviselői, közalkalmazotti jogviszonyban, megbízási viszonyban foglalkoztatott munkatársak **bruttó munkabér- és bérjárulék költsége**, illetve annak a projekt menedzselésére fordított munkaidejével arányos része számolható el. A bérek a hazai jogszabályok (adó, társadalombiztosítás stb.) szerint fizetendő adókkal és járulékokkal együtt számolhatóak el.

A közigazgatási dolgozók bére csak akkor elszámolható, ha tevékenységük a projekt végrehajtásához kapcsolódik és a munkaköri leírásukban foglalt feladatkörük részét képezi. **Közigazgatási dolgozók esetén nem elszámolható a megbízási díj**, továbbá a projekttel összefüggésben, a kedvezményezett hatáskörébe tartozó kötelező hatósági feladatok ellátásához kapcsolódóan felmerülő költség.

Önkormányzat, önkormányzati társulás, költségvetési szerv kedvezményezettek esetén a polgármester, alpolgármester, vezetői megbízású kormány- és köztisztviselő, közalkalmazott vagy munkavállaló, továbbá főjegyző, jegyző, aljegyző bér- és bérjárulék költsége, megbízási díja nem elszámolható.

Amennyiben a pályázó helyi önkormányzat, projektmenedzsment költségen belül elszámolhatónak minősül a polgármesteri hivatal vagy a körjegyzőség alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költsége is a jelen pontban meghatározott egyéb feltételekkel.

A projektmenedzsment tevékenység saját szervezetén belül történő ellátásán túlmenően lehetőség van a projektgazdára jogszabály vagy szerződés alapján irányadó beszerzési vagy közbeszerzési szabályok alkalmazásával szakértői szolgáltatást is igénybe venni, a projektmenedzsment költségkeret terhére.

Amennyiben egy munkavállaló több, uniós támogatással megvalósuló projekt megvalósításában vesz részt egyidejűleg, a munkatársak munkaköri leírásában nem szükséges projektenként rögzíteni, hogy az adott munkatárs munkaidejének mekkora hányadát fordítja az egyes projektek megvalósítására. A kifizetési igénylés benyújtásakor – a munkaidő nyilvántartásban – azonban szükséges bemutatni, hogy mekkora az egyes projektek esetében ténylegesen elvégzett feladat óramennyisége, és az alapján szükséges az egyes projektekre jutó költségeket arányosan meghatározni. Igazolni kell továbbá, hogy a párhuzamosan folyó projektek viszonylatában a munkatárs foglalkoztatásának az ideje nem lépi át a munkaköri leírásban meghatározott mértéket. Ekkor a munkaköri leírásban elegendő az érintett projektkör tételes vagy összefoglaló megjelenítése.

Útiköltség és kiküldetés:

Amennyiben a Pályázati Felhívás lehetővé teszi, a projektben részt vevő munkatársaknak a projekt megvalósításához közvetlenül köthető, a támogatott tevékenységekhez kapcsolódó, külső helyszínen történő munkavégzése miatt felmerülő utazás költségei elszámolhatóak. Az utazási és napidíj költségek a magyar jogszabályok szerint járulékokkal együtt számolhatóak el.

Az útiköltségek a projekthez való hozzájárulás mértékéig 2. osztályú tömegközlekedési eszközök igénybevétele alapján, hivatali vagy magán tulajdonú gépkocsi használat esetén a megtett kilométerek alapján a tényleges benzinköltség/ vagy az NAV által közzétett elszámolható üzemanyag költség és a kilométerenkénti adómentes térítés figyelembe vételével számolhatóak el. A napi utazási idő és a bekerülési költségek alapján kell döntenie a naponta való utaztatás és az egyszeri (több hetes távollét esetén, hetente egyszeri) utaztatás és a helyszínen való elszállásolás között. Amennyiben a napi utazási idő meghaladja a három órát, akkor célszerű az utóbbit választani, egyéb esetekben a költségek felmérését követően az alacsonyabb költséggel járó megoldást kell választani.

Utazási bérlet költségét olyan arányban lehet figyelembe venni, amilyen arányban az a projekt tevékenységet szolgálja (pl. ha a képzés két hétig tart, akkor a havi bérlet árának felét, stb.).

Külföldre repülőgéppel történő utazás esetén turista osztályú repülőjegy igénybevétele, valamint a reptéri illeték számolható el. Külföldre utazás esetén az utasbiztosítás költsége elszámolható.

2. Szolgáltatások igénybevételének költsége

A külső, harmadik féltől megrendelt, a támogatott tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó alábbi szolgáltatások igénybevételének költsége számolható el:

- A projekt beruházásainak megvalósításához szükséges szakmai szolgáltatások igénybevételének költségei:
 - műszaki ellenőrzés díja (műszaki ellenőr vagy – amennyiben a támogató előírja – független mérnök, független szakterületi ellenőr díja);
 - a beruházás megvalósításához szükséges szakértői költségek: pl. építész, épületgépész, belsőépítész, informatikai szakértő, felelős műszaki vezető (saját teljesítés esetén), tervezői művezetési, és egyéb szakfelügyelet alkalmazásával kapcsolatos költségek;

Amennyiben releváns, kizárólag a Magyar Építész Kamara vagy a Magyar Mérnöki Kamara által kiadott szakértői (szakmagyakorlási) jogosultsággal rendelkező személy által folytatott tevékenységekhez kötődő költségek számolhatók el.

- a Pályázati Felhívásban részletezett egyéb elengedhetetlen szakmai szolgáltatások (pl. akadálymentesítéshez, energiahatékonysági korszerűsítéshez igénybevett tanácsadás) költsége;
 - a megvalósítás során felmerült hatósági eljárási, igazgatási szolgáltatási díjak (pl. használatbavételi engedélyezési eljárás díja).
- Képzési szolgáltatás igénybevételének alábbi költségei:
- az oktatók személyi jellegű és utazási költségei;
 - a képzéshez közvetlenül kapcsolódó tananyagok, készletnek minősülő fogyóeszközök költségei;
 - a képzési projekttel kapcsolatos tanácsadói szolgáltatások költségei;
 - komplett képzési szolgáltatás beszerzése esetén a jogszabály által képzési szolgáltatásra jogosult képzőintézmény díja.
- Projekt szakmai tartalmának részeként megvalósított rendezvények lebonyolításának költsége;
- A projekt megvalósításához kapcsolódó egyéb szolgáltatások költségei:
- Jogi szolgáltatással kapcsolatos költségek:
 - jogi tanácsadás díjai (ide nem értve az előkészítési költségnek tekintett közbeszerzési költségek között elszámolandó jogi szolgáltatási költségeket);
 - közjegyzői díj és költségtérítés;
 - jogi biztosítékok költségei: a kedvezményezett számára esetlegesen előírt jogi biztosítékkal (bankgarancia, vagy garanciaszervezet által vállalt kezesség, vagy készfizető kezességvállalás, vagy jelzálogjog ingatlan és ingó vagyontárgyra) kapcsolatban felmerült, igazolható költségek.

A jogi szolgáltatás harmadik féltől való igénybevételének költsége csak akkor számolható el, ha a kedvezményezett nem rendelkezik megfelelő, a tevékenység ellátására – munkaköri leírása szerinti is – jogosult szakemberrel a feladat ellátásához. Jogi szolgáltatás saját szervezeten belül történő ellátása esetén a projektmenedzsment költségek keretében, annak terhére és szabályai szerint történhet a költség elszámolása.

- Nyilvánosság biztosításának költségei (ideértve a kötelezően ellátandó tevékenységek között felsorolt nyilvánosság biztosításához kapcsolódó költségeket is):
 - kiadványok, információs füzetek készítéséhez, az elektronikus megjelenéshez, képzések meghirdetéséhez, tudatosság növeléséhez, tájékoztatáshoz, kommunikációs kampányokhoz kapcsolódó költségek, a nyomtatott sajtóban való megjelentetés költsége, információs táblák költsége;
 - a beavatkozások helyi elfogadásához és sikeres végrehajtásához szükséges szolgáltatások, kommunikációs szolgáltatások díja, fórumok, tájékoztató rendezvények szervezésének költsége, egyéb marketing költségek stb.
- Kötelezően elvégzendő projektszintű külön könyvvizsgálat díja. (Az 50M Ft-ot el nem érő megítélt támogatással rendelkező projektek esetében a könyvvizsgálat költsége nem elszámolható.)

3. Építési (új építési, átalakítási, bővítési, felújítási) költségek

Építés (új építés, átalakítás, bővítés, felújítás), épület-, építmény- vagy létesítmény-kivitelezési költsége akkor tervezhető, ha a projekt végrehajtásához szükséges, vagyis olyan épületek, építmények, egyéb ingatlanok építési, bővítési és értéknövelő felújítási költségei számolhatók el, amelyhez támogatott tevékenységek köthetők.

Az építési költségek alatt kell érteni minden, az építmény, ingatlan üzemszerű-, biztonságos és rendeltetésszerű használatát, hasznosítását lehetővé tevő alábbi tevékenységek költségét:

- Komplex terület-előkészítés, területrendezés: megelőző régészeti feltárás, régészeti megfigyelés, falkutatás, egyéb örökségvédelmi előkészítési tevékenység, irtási munkák, tényfeltárás, környezeti kármentesítés, lőszermentesítés, rekultiváció, műszaki beavatkozás, tereprendezés, talajmunka;
- Bontás;
- Hozzáférs, védelem;
- Helyreállítás, rekonstrukció, restaurálás;
- Felújítás;
- Átalakítás;
- Bővítés;
- Építés (ideértve deponálás, takarítás, építéshez szükséges ideiglenes létesítmények, kútfúrás, kútépítés);
- Technológiai szerelés (gépészet, villamosság stb.);
- Próbaüzem (azonban az ezen időszak alatt keletkező bevétel vonatkozásában a bevételek kezelésére vonatkozó – jelen útmutatóban, valamint a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. mellékletben foglalt – előírásokat kell alkalmazni);
- Infrastrukturális beruházásokhoz kapcsolódó közműépítések, átalakítások, felújítások, pl. ivó-, ipari-, tűzvíz hálózat, szennyvízelvezetés, csapadék- és belvíz elvezetés, közvilágítás, telefon, kábelhálózat, őrző-védő elektronikai rendszer, stb., közműfejlesztési hozzájárulás;
- Parkosítás, parképítés, növénytelepítés, zöldfelületi fejlesztés.

Építési anyagköltség a kedvezményezett által közvetlenül akkor számolható el, ha az adott munkafázis (projektem) építési vállalkozói szerződésében kizárólag munkadíj szerepel, vagy tételiesen felsorolásra kerülnek a felhasznált anyagok, és azok között a közvetlenül elszámolni kívánt tételek nem szerepelnek.

4. Eszközbeszerzések költségei

A támogatható tevékenységek körében meghatározott tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó tárgyi eszközbeszerzések számolhatóak el. Elszámolható költségnek az eszköz bekerülési értékének a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) 47. § (1), (2), (4) d) és (7) bekezdése szerinti tételek minősülnek.

Új, kereskedelmi forgalomban, vagy gyártótól beszerezhető, első üzembe helyezésű gépek, technológiai berendezések, eszközök, anyagok beszerzése és beépítése támogatható. Új beruházási jellegű termékeknek minősül, amelyek esetében a Kedvezményezett rendelkezik a vétel (a számla kiállítás dátuma) időpontjában kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesíthetőségéhez szükséges, a gyártó és a forgalmazó által kibocsátott, hiteles dokumentumokkal.

Amennyiben a Pályázati Felhívás erre kifejezetten lehetőséget ad valamely pályázói kör részére, használt eszközök beszerzési költsége az alábbi feltételekkel elszámolható:

- az adott eszközt a megelőző hét évben nem EU vagy hazai támogatásból szerezték be vagy állították elő korábban és más megoldás (új eszköz beszerzése, lízing, stb.) igénybevétele nem indokolt,

- az eszköz eladója igazolja az eszköz eredetét,
- értéke nem érheti el a hasonló rendeltetésű, azzal azonos, vagy közel azonos műszaki paraméterekkel rendelkező új eszköz piaci értékét.

Műemléki védelem alatt álló objektum számára vásárolandó használt tárgy (berendezési tárgy, bútor, műtárgy, épületalkatrész, épülettartozék) a fentiekén túlmenően akkor elszámolható, ha:

- megvásárlása műemléki szempontból indokolt, és az illetékes kormányhivatal kulturális örökségvédelmi irodája igazolja, hogy az épület helyreállításához, berendezéséhez szükséges,
- a tárgy használt/régi/történelmi jellege hozzájárul a műemlék értékének növeléséhez, kibontakoztatásához.

A lízing keretében történő eszközbeszerzés esetén a projekt fizikai megvalósulásáig terjedő időszakban felmerülő lízingdíj elszámolható, ha zártvégű pénzügyi lízing keretében történik a beszerzés és a kedvezményezett tulajdonszerzésével zárul legkésőbb a projekt lezárásáig, a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentumban foglalt további előírások figyelembe vételével.

5. Immateriális javak beszerzése

Az immateriális javak költségei között számolható el a projektvégrehajtáshoz szükséges szellemi termékek és vagyoni értékű jogok bekerülési értéke, a számviteli törvény vonatkozó rendelkezései alapján.

A támogatható immateriális javaknak meg kell felelniük a következő feltételeknek:

- kizárólag a támogatott feladat ellátásában használhatóak fel,
- leírható eszközöknek kell tekinteni,
- piaci feltételek mellett harmadik – nem konzorciumi partner vagy a számviteli törvény szerint kapcsolt vállalkozásnak tekinthető – féltől kell megvásárolni,
- a kedvezményezett eszközei közé kell sorolni, és a projekt befejezésétől számítva a kötelező fenntartási időszak alatt a kedvezményezett tulajdonában szükséges tartani, illetve amennyiben releváns, a támogatásban részesülő létesítményben kell felhasználni.

6. Bértámogatás

A Pályázati Felhívás keretében támogatott foglalkoztatási programok esetében a bértámogatás – valamint a kapcsolódó bérjárulékok támogatása – elszámolható, amennyiben hozzájárul a foglalkoztatott tartós foglalkoztatásához és a munkáltató, jogutódja, vagy a foglalkoztatást szerződésben átvállaló vállalja a legalább a támogatás időtartamával, bérszintjével, munkaidejével, munkakörével, az alkalmazás jogviszonyával megegyező továbbfoglalkoztatást.

A munkanélküli személy foglalkoztatására nyújtott összes pénzügyi támogatás mértéke nem haladhatja meg a foglalkoztatással összefüggő összes bérköltség teljes összegét. A támogatás mértékének meghatározásakor figyelembe kell venni a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben és a 2204/2002/EK rendeletben foglaltakat.

III. Egyéb elszámolható költségek

1. Áfa, valamint más adók és közterhek

Az áfa, valamint más adók és közterhek olyan mértékben tekinthetők elszámolható költségnek, amennyiben azok jogszabály alapján az azt elszámolni kívánó pályázó, illetve

konzorciumi tag esetén nem levonhatóak. Amennyiben az adók, közterhek levonhatóak, nem számolhatóak el, még abban az esetben sem, ha a végső Kedvezményezett, vagy az egyéni Kedvezményezett ténylegesen nem él a levonás lehetőségével.

Amennyiben az adólevonási jogosultság a Kedvezményezettnél tevékenységenként vagy időszakonként eltér, az érintett tételeket a költségvetésben megbontva kell kezelni, és az áfa csak azon részek esetében számolható el, ahol és amikor az nem levonható.

Az áfa elszámolhatóságára azonos szabályok vonatkoznak a támogatások EU és hazai részét illetően.

Amennyiben a pályázó az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény hatálya alá tartozik, az áfa nem elszámolható költség.

2. Tartalék

Tartalék a Pályázati Felhívásban meghatározott mértékben képezhető az előre nem látható, nem tervezhető, de elszámolható költséget jelentő kiadások fedezetére.

Amennyiben a pályázó eltérő támogatási mértékkel támogatható tevékenységei vonatkozásában tervez tartalékot, a tartalékra jutó támogatás mértékét az érintett tételek támogatási mértékének súlyozott átlaga alapján szükséges meghatározni.

A tartalék a projektmegvalósítás során csak a KSz előzetes írásbeli engedélyével használható fel.

A tartalék felhasználása során figyelembe kell venni a vonatkozó uniós és hazai jogszabályokat, a Pályázati Felhívásban részletezett korlátokat és a költségvetés belső arányaira vonatkozó szabályokat.

3. Saját teljesítés

Amennyiben a Pályázati Felhívás meghatározott támogatható tevékenységek vonatkozásában kifejezetten engedi, a szolgáltatások saját teljesítésként történő elvégzése vagy a beruházások saját kivitelezésben történő megvalósítása elszámolható, amennyiben ennek értéke a jogszabályban rögzített nemzeti közbeszerzési értékhatárokat nem haladja meg, függetlenül attól, hogy a pályázó adott tevékenysége tekintetében közbeszerzési eljárás lefolytatására köteles-e.

A közbeszerzési értékhatár figyelembevétele biztosítja az objektív ellenőrzést arra vonatkozóan, hogy a költséghatékonyság és a piaci verseny érvényesül. Amennyiben a Pályázati Felhívás erre lehetőséget ad, és a Támogatási Szerződés megkötését megelőzően a Kedvezményezett kétséget kizáróan bizonyítani tudja, hogy a közbeszerzési értékhatár túllépése mellett a saját teljesítéssel való megvalósítás szolgálja legjobban a költséghatékonyságot, úgy az Irányító Hatóság jóváhagyhatja azt.

A saját teljesítéssel történő megvalósítás értéke nem haladhatja meg a piaci értéket, és nem lehet több mint a pénzügyileg rendezett tételek alapján kimutatott közvetlen önköltség.

Amennyiben saját teljesítés keretében személyi jellegű költség kerül elszámolásra, a költség alátámasztásául a személyi jellegű költségekhez előírt alátámasztó dokumentumok benyújtása szükséges, azzal az eltéréssel, hogy a saját teljesítéshez kapcsolódó költségek összesítőjét kell alkalmazni.

C2.4. Nem elszámolható költségek

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a Pályázati Felhívásban meghatározott elszámolható költségek listáján (függetlenül attól, hogy a C2.3 pont, valamint a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentum tartalmazza minden költségtípusra vonatkozóan az elszámolhatósági szabályokat), különösen:

Általános korlátozások:

- A pályázat megírásának (pl. adatlap kitöltése) költségei a felmerülés időpontjától függetlenül;
- A pályázat befogadásától, a támogatás elnyerésétől függővé tett sikerdíj jellegű díjtétel;
- Bíróságok, kötbérek és perköltségek;
- Devizaátváltási jutalékok;
- Üzletrész- és részvényvásárlás költsége;
- Természetbeni hozzájárulások;
- Levonható vagy nem a végső Kedvezményezettet terhelő adók;
- Garanciális költségek;
- Franchise díj;
- Kamatköltségek;
- Működési költségek (rezsi), üzemeltetési költségek;
- Kiszállási díj;
- Jogszabály-frissítési díj;
- Fordítási költségek;
- Posta, telekommunikációs és banki költségek;
- Jutalékok és osztalék, profit kifizetése;
- Bármilyen, 2006. december 20. előtt felmerült költség;
- Az 50M Ft-ot el nem érő megítélt támogatással rendelkező projektek esetében a könyvvizsgálat költsége;
- A kötelező kommunikációs előírásokon túl vállalt tevékenységek költsége;

Projektmenedzsment:

- A projektmenedzsment munkaviszonyban, kormány- és köztisztviselői, közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak általi ellátása esetén a bruttó munkabér- és bérjárulék költségen kívüli egyéb költségek (pl. bérjellegű juttatás, útiköltség, ellátmány/napidíj, szállásköltség, természetbeni juttatás);
- A projektmenedzsment vonatkozásában a nem rendszeres bér és járulék (pl. 13. havi bér, jutalom, prémium);
- Szakképzési hozzájárulás azon része, melyre adókedvezményt igénybevetett, és nem került befizetésre az adóhatóság részére;
- A projektmenedzsment vonatkozásában a munkaköri leírásához tartozó, de nem a projekttel összefüggő tevékenység bér és járulék költsége;

Beszerzés, szolgáltatások igénybevétele:

- Műszaki eszközök felújítási, karbantartási költségei;
- Meglévő gépek átalakításának költségei, még akkor sem, ha az átalakítás után a gép teljesítménye, paramétere megváltozik;
- Eszközök leszerelési költsége;
- A szállítási biztosítás és a vámkezelés költsége;
- Olyan tárgyi eszköz bekerülési értéke, amelyet a kedvezményezett csőd eljárás vagy felszámolás alatt álló társaságtól szerzett be;
- Forgóeszközök, készletek beszerzése, kivéve a képzési tevékenységek esetén;
- Operatív lízing konstrukcióban és kompenzálás keretében beszerzett eszköz és berendezés vagy ingatlan;

- Az apportált eszköz, ingatlan értéke;
- Gépjárművásárlás költsége, kivéve, ha a Pályázati Felhívás kifejezetten lehetővé teszi;
- Gépjárművásárláshoz kapcsolódó biztosítási díjak (pl. vagyonbiztosítás, CASCO és Kötelező Gépjármű Felelősség Biztosítás díja);
- Gépjárműadó;
- Használt gépek, berendezési tárgyak, felszerelések beszerzési költségei, kivéve, ha a Pályázati Felhívás kifejezetten lehetővé teszi;

Eszközbeszerzéshez kapcsolódó gyártási licenc, gyártási know-how:

- Gyártási licenc, gyártási know-how éves ismétlődő (megújítási, forgalom utáni) díja;
- Nem gyártási jellegű licenc, nem gyártási jellegű know-how vásárlása a szoftverek kivételével;

Infrastrukturális és ingatlan beruházás:

- A pályázónál meglévő termelőkapacitások telephelyen belüli, illetve más telephelyre történő áttelepítési költsége;
- Lakóépületek építése, felújítása, átalakítása, rehabilitációja valamint a lakóépületek építéséhez kapcsolódó előkészítési munkák költsége, kivéve, ha a Pályázati Felhívás kifejezetten lehetővé teszi;

Információs technológia-fejlesztések:

- Webtárhely bérleti díjának hosszabbítása, domain név karbantartási díja, honlap üzemeltetésének díja, szerver vagy webhely üzemeltetésének díja, amennyiben a pályázó a pályázat benyújtásának időpontjában rendelkezik honlappal;
- Informatikai eszközök felújítási, karbantartási költsége;
- A terméktámogatási díj;

Minőség-, környezet- és egyéb irányítási rendszerek, vezetési, hitelesítési rendszerek, szabványok bevezetése és tanúsíttatása:

- Utóaudit, felügyeleti audit és megújító audit költségei;
- A tanúsítvány plusz példányainak kiállítás költsége.

C3. A projekt megkezdése

Támogatás a pályázat benyújtását megelőzően megkezdett projekthez nem igényelhető.

A pályázó a beruházást a pályázat benyújtását követően saját felelősségére azonnal megkezdheti, de a beruházás megkezdése nincs befolyással a pályázat értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

A támogatott projektek megkezdése időpontjának az alábbi időpontok minősülnek:

a) építési beruházási tevékenységet tartalmazó projekt esetén a kivitelezői (vállalkozási) szerződés hatályba lépésének napja, függetlenül a szerződés létrejöttének napjától, érvényességétől és az építési naplóba történő releváns bejegyzéstől;

b) tárgyi eszköz, forgó eszköz, immateriális javak (együttesen: eszközök) beszerzését tartalmazó projekt esetén az első beszerzett eszköz megrendelését igazoló okmány megrendelőhöz történő megérkezésének (visszaigazolásának) dátuma, megrendelés hiányában a beszerzésre megkötött első szerződés hatályba lépésének napja, függetlenül a szerződés létrejöttének napjától, érvényességétől; megrendelés és szerződés nélkül

beszerzett eszközök esetén a számlán feltüntetett fizikai teljesítés, a számla kiállítás és a számla kiegyenlítés dátuma közül a legkorábbi időpont;

c) szolgáltatás, egyéb tevékenység támogatása esetén amennyiben a szerződéskötést megelőzően megrendelésre kerül sor, ennek időpontja, előzetes megrendelés hiányában, a megvalósításra megkötött első szerződés hatályba lépésének napja, függetlenül a szerződés létrejöttének napjától, érvényességétől;

d) fejlesztési célú pénzeszközök átadását tartalmazó projekt esetén az első pénzátadás napja;

e) beruházás saját vállalkozásban történő megvalósítását, vagy saját vállalkozásban teljesített szolgáltatást tartalmazó projekt vonatkozásában:

- építési tevékenységnél építési napló vezetés kötelezettségének fennállása esetén az építési naplóba történt első bejegyzés napja;
- oktatást, képzést, vagy rendezvényeket magába foglaló szolgáltatás esetén az első ilyen esemény napja;
- egyéb esetekben az alábbiak közül a legkorábbi időpont:
 - nem előkészítési költségnek minősülő számla, vagy egyéb elszámolást alátámasztó bizonylaton szereplő fizikai teljesítés, a bizonylat kiállítás és a bizonylat kiegyenlítés dátuma közül a legkorábbi időpont vagy
 - a tevékenység végrehajtásában résztvevő saját foglalkoztatott munkaköri leírásában, munkáltatói utasításban e projekt kapcsán megjelölt kezdési időpont;

f) a településfejlesztési felhívások esetén a közvetett támogatás formájában megvalósuló programalap pályázatainak meghirdetése.

A jelen útmutató szerinti projekt-előkészítési tevékenység megvalósítása nem jelenti a projekt megkezdését.

Nem minősülnek továbbá a projekt megkezdésének a következő, jelen útmutató szerint megvalósítási tevékenységként definiált tevékenységek sem:

Műszaki ellenőri tevékenység, rehabilitációs szakmérnöki tevékenység, ingatlanvásárlás, tulajdonviszonyok rendezése, projektmenedzsment tevékenység, közműfejlesztési hozzájárulás, vagy ezzel analóg díj megfizetése, nyilvánosság biztosítása, könyvvizsgálat, illetőleg a beszerzésre irányuló eljárás, ideértve az eljárás lefolytatásához igénybevett jogi szolgáltatásokat is.

Ha a projekt keretében több a)-f) pontok szerinti fejlesztési terület támogatására kerül sor, a fentiek szerint meghatározott időpontok közül a legkorábbit kell a projekt megkezdésének tekinteni.

*Amennyiben valamely projekt a **Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásának állami támogatási szempontú szabályairól szóló 30/2012. (VI. 8.) NFM rendelet** hatálya alá tartozik⁶, a megkezdettség fogalma tekintetében a rendeletben foglaltak tekintendők mindenkor relevánsnak.*

Konzorciumok kezelése:

A megkezdettséget projektszinten szükséges értelmezni, tehát az egyes tagok által megvalósított tevékenységek közül a fentiek szerint legkorábban megkezdett kell a projekt megkezdésének tekinteni.

Keretszerződések kezelése:

Amennyiben valamely támogatott tevékenység vonatkozásában a pályázó keretszerződéssel rendelkezik, a projekt megkezdés időpontjának az adott projekt

⁶ Lásd D4 pontban foglaltakat.

vonatkozásában készült külön kiegészítő szerződés hatályba lépése, vagy ennek hiányában az egyedi megrendelést igazoló okmány kiállításának, létrejöttének dátuma minősül.

Adott projekt vonatkozásában felfüggesztő hatályú szerződések kezelése:

Amennyiben a szerződés hatályba lépésének időpontja a szerződés érvényességének (létrejöttének) időpontjától eltér, vagy a szerződés felfüggesztő feltételt tartalmaz, a projekt megkezdésének a hatályba lépés vagy a feltétel bekövetkeztének napja minősül.

C4. A projekt fizikai befejezése és megvalósítása

A projekt fizikai befejezésének napja az a nap, amelyen a projektben meghatározott feladat, cél a Pályázati Felhívásban foglaltaknak megfelelően, szerződésszerűen teljesült, valamennyi támogatott tevékenység elvégzésre került, a következők szerint:

1. eszközbeszerzés és információs technológia-fejlesztés beszerzése (hardver) esetén üzembe helyezési jegyzőkönyv kiállításának napja;
2. ingatlanfejlesztés és infrastrukturális beruházás esetén megtörténik a sikeres műszaki átadás-átvétel, jegyzőkönyvvel alátámasztva (engedélyköteles építés esetén a záró kifizetési igénylés, illetve az ahhoz kapcsolódó záró beszámoló benyújtásakor az engedélyező hatóság igazolásának csatolása szükséges arról, hogy a használatbavételi (forgalomba helyezési, üzemeltetési) engedélyezési eljárás, illetve amennyiben releváns, a műszaki engedélyezési eljárás folyamatban van; a teljes üzemszerű működés megindulását lehetővé tevő jogerős (ideiglenes) használatbavételi (forgalomba helyezési, üzemeltetési), valamint működési engedély a záró kifizetési igénylés és záró beszámoló jóváhagyásához nyújtandó be);
3. tanácsadásnál a megbízó által aláírt teljesítésigazolás napja;
4. képzés esetén a képzés teljesítését igazoló dokumentum kiállításának napja;
5. minőség-, környezet- és egyéb irányítási, vezetési, hitelesítési rendszerek, szabványok bevezetése esetén a tanúsítvány kiállításának, a minősítés megszerzésének vagy a nyilvántartásba vétel napja;
6. gyártási licenc és gyártási know-how, információs technológia-fejlesztés beszerzése (szoftver), honlapfejlesztés esetén a teljesítést igazoló dokumentum kiállításának napja;
7. ingatlan bérlet és folyamatos teljesítés esetén a projektben beállított időtartamra vonatkozó számlák teljesítése;
8. termék (beleértve az alkatrészt és/vagy részegységet), szolgáltatás vagy technológia fejlesztés esetén a vonatkozó ismertető kiadvány megjelenésének napja;
9. könyvvizsgálat esetén a teljesítés napja;
10. egyéb tevékenység esetében a tevékenység megvalósulásának napja.

A projekt fizikai befejezésére a projektgazdának a projekt megkezdésétől - amennyiben a projekt a Támogatási Szerződés megkötéséig nem kezdődött meg, akkor a Támogatási Szerződés megkötésétől - számítva maximum 24 hónap áll rendelkezésére, a Pályázati Felhívás ettől eltérő rendelkezése hiányában.

A projekt záró kifizetési igénylése benyújtásának végső határideje – a Pályázati Felhívás ettől eltérő rendelkezése hiányában – a projekt fizikai befejezését követő 30. nap.

A támogatás terhére a projekt fizikai befejezéséig felmerült költségek (fizikai teljesítés dátuma) számolhatók el. Több támogatott tevékenység esetén az adott tevékenység vonatkozásában a tevékenység fentiek szerinti fizikai befejezéséig felmerült költségek

számolhatók el. (Kötelező előírt és támogatott projektszintű könyvvizsgálat esetén a projekt fizikai befejezésének a könyvvizsgálat teljesítése tekinthető.)

A projekt fizikai befejezését követően felmerült költségre támogatás nem folyósítható.

A **projekt megvalósulásának napja** az a nap, amelyen valamennyi támogatott tevékenység a támogatói okiratban, támogatási szerződésben meghatározottak szerint teljesült és a megvalósítás során keletkezett számlák – szállítói kifizetés és önrész előírása esetén az előírt önrészt a szállítók részére történő – kiegyenlítése megtörtént.

Egy projekt akkor tekinthető befejezettnek, ha a támogatott tevékenység a támogató okiratban, támogatási szerződésben meghatározottak szerint teljesült, a megvalósítás során keletkezett számlák kiegyenlítése megtörtént, a támogatással létrehozott vagy beszerzett eszköz aktiválásra került, és a Kedvezményezettnek a támogatott tevékenység befejezését tanúsító, hatósági engedélyekkel és bizonylatokkal alátámasztott beszámolóját, elszámolását a Közreműködő Szervezet jóváhagyta és a támogatás folyósítása az igazolt támogatás-felhasználásnak megfelelő mértékben megtörtént.

C5. Fenntartási kötelezettség általános előírásai, a projekt lezárása

Főszabályként a pályázó a projekt befejezésétől számított 5 évig, kis- és középvállalkozások esetében 3 évig a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel az 1083/2006/EK rendelet 57. cikk (1) bekezdésében, regionális beruházás esetén a **Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásának állami támogatási szempontú szabályairól szóló 30/2012. (VI.8.) NFM rendelet (a továbbiakban: 30/2012. NFM rendelet)** 9. § (1) és (5) bekezdésében foglaltaknak, a támogatással létrehozott kapacitásokat, szolgáltatásokat a pályázatban vállalt szakmai tartalommal változatlanul fenntartja és üzemeltetését biztosítja. A támogatási szerződésben rögzítésre kerülnek a pályázó által vállalt indikátorok bázis és célértékei. A Közreműködő Szervezet a fenntartási időszakokra vállalt indikátorok teljesülését a fenntartási időszakban ellenőrzi.

Amennyiben a projekt jellege indokolja, a fenti időtartamtól eltérően a Pályázati Felhívásban hosszabb fenntartási időszak is előírható.

A Kedvezményezett a fenntartási időszakban évente fenntartási jelentést nyújt be elektronikusan.

A támogatás igénybevevője jogosult a meghatározott fenntartási időszak alatt a gyors technológiai változások miatt korszerűtlenné vált eszköz cseréjére, amennyiben a fenntartási időszak alatt a tevékenység, szolgáltatás fenntartása az érintett régióban biztosított. A fenntartási időszakban a kedvezményezett a technológia vagy a fejlesztés korszerűsítésére támogatásban nem részesülhet.

A támogatott beruházással létrehozott vagyon - amennyiben az a kedvezményezett tulajdonába kerül - a támogatási döntés időpontjától, a támogatási szerződésben meghatározott időpontig csak a támogatási döntést hozó előzetes jóváhagyásával és a foglalkoztatási, illetve a szolgáltatási és az egyéb kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg. A támogató a jóváhagyás feltételeként kikötheti, hogy a kötelezettségek átvállalásának biztosítása érdekében a beruházással létrehozott vagyon elidegenítése esetén az új tulajdonos a kedvezményezett helyébe - részleges elidegenítés esetén a kedvezményezett mellé -, bérbe vagy más módon történő használatba adás esetén - e jogviszony fennállásának idejére - a kedvezményezett mellé a támogatási szerződésbe lépjen be, vagy a kötelezettségek átvállalásáról egyoldalú nyilatkozatot tegyen.

A közmű beruházások támogatására vonatkozóan a 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 117-118. §-ai további előírásokat tartalmaznak.

A projekt akkor tekinthető **lezártnak**, ha a Kedvezményezett által vállalt valamennyi kötelezettség - hatósági engedélyhez kötött tevékenység esetén a hatósági engedélyekben foglaltaknak megfelelően - teljesült, és a Kedvezményezett a kötelezettségek megvalósulásának eredményeiről szóló beszámolója (utolsó projekt fenntartási jelentés) benyújtását követően annak Közreműködő Szervezet általi jóváhagyása megtörtént.

A kedvezményezettnek, valamint a támogatások lebonyolításában részt vevő szervezeteknek a projekttel kapcsolatos **minden dokumentumot** elkülönítetten kell nyilvántartania, és **a projekt lezárásáig, de legalább 2020. december 31-ig** meg kell azokat őriznie.

Az eredeti dokumentumokat a Kedvezményezett tárolja abban az esetben is, amennyiben a projektmenedzsment tevékenységek ellátásához külső szervezetet vesz igénybe.

C6. Horizontális elvekre vonatkozó előírások

C6.1 Fenntarthatósági és esélyegyenlőségi alapelvek érvényesítése

Az 1083/2006/EK rendelet a támogatások alapelveként határozza meg az esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés biztosítását. A Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében **csak olyan projekt támogatható**, amely teljesíti az alábbiakban előírt feltételeket, és ezzel **hozzájárul az esélyegyenlőség és fenntartható fejlődés biztosításához**.

A Regionális Fejlesztési Operatív Programokon belül a horizontális célkitűzések egyrészt *önálló* fejlesztési célként (pl.: akadálymentesítés, kistelepülések szennyvízkezelésének megoldása), másrészt közvetett módon teljességi kritériumként jelennek meg.

A pályázónak **teljességi kritériumként** a pályázati adatlapon és/vagy a Pályázati Felhívásban meghatározott számú intézkedés közül **kettőt-kettőt** ki kell választania, a kiválasztott intézkedéseket pedig a végrehajtás során teljesítenie, illetve megvalósítania szükséges.

A pályázónak a szervezete bemutatásakor ki kell térnie a szervezet esélyegyenlőségi, illetve fenntartható fejlődés elvei szerinti mérhető többletteljesítményeire, céljaira, választott eszközeire.

A Pályázati Útmutató mellékletét képező „Esélyegyenlőségi Útmutató” és „Útmutató a fenntartható fejlődés érvényesítéséhez” című útmutatók további módszertani segítséget nyújtanak a horizontális elvárások teljesítéséhez.

A nyertes pályázó Támogatási Szerződésének a vállalt és értékelt fenntarthatósági szempontok is részét képezik. A vállalt és szerződött esélyegyenlőségi intézkedésekről rendszeresen jelentést kell tenni az időszakos beszámolóban, és az időarányos teljesülést a helyszínen is ellenőrizhetik.

A vállalt célértéktől való eltérés esetén a pályázóval kötött Támogatási Szerződésben foglaltak szerinti szabályok érvényesek.

Amennyiben egy pályázó több projektet valósít meg, az esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés tekintetében az elvárt két-két vállalásnak projektszinten kell megvalósulnia. A pályázó szervezetre vonatkozó szempontoknál a vállalás lehet ugyanaz a szempont több pályázat benyújtása esetén, viszont nem vonatkozhat ugyanarra a személyre. A fejlesztésre vonatkozó horizontális vállalásoknál minden egyes projektnél érvényesíteni kell a minimális elvárásokat.

C6.2 A területi kohézió támogatási alapelvei

Az esélyegyenlőség és fenntarthatóság horizontális politikák mellett szintén általánosan érvényesítendő szempontként jelenik meg a területi kohézió alapelve. Tekintettel arra, hogy a projektek eltérő módon segítik elő a kiegyensúlyozott, harmonikus és fenntartható területi fejlődést, ezért a **Pályázati Felhívás céljától, a támogatható tevékenységektől, az alkalmazott eljárásrendtől függően kerül meghatározásra a konkrét eszközök köre.**

A területi kohézió szempontjából releváns pályázatokban a pályázónak vállalnia kell a területi kohézió elvének érvényesítését, az előrehaladási és fenntartási jelentések keretében pedig számot kell adnia a tényleges teljesítéséről.

A releváns pályázati kiírásoknál a pályázónak vizsgálnia kell a projekt **területi hatásait** a megvalósítás szűkebben vett térségére (település, kistérség, egyéb tájegység). Egy fejlesztés akkor járul hozzá eredményesen a területi kohézió érvényesüléséhez, ha vannak pozitív területi hatásai (ideértve a helyi, térségi foglalkoztatásra, gazdasági aktivitásra, belső piacokra, gazdasági kapcsolatokra, elérhetőségre, infrastrukturális ellátottságra, életminőségre, a megjelenő új szolgáltatásokra, illetve az intézményi és szolgáltatási ellátottságra, kulturális értékek megőrzése, megismertetése lehetőségeinek bővítésére vonatkozó hatásokat), illetve ha ezen területi hatásai túlnyomórészt pozitívak.

Egyes pályázatoknál a projektgazdának el kell helyeznie a fejlesztését a helyi gazdasági, társadalmi környezetben, és be kell mutatnia

- hogyan illeszkedik a beruházása más projektgazdák, a térség, vagy egy szakágazat adott térségre vonatkozó fejlesztési céljaihoz, a releváns térségfejlesztési és szakágazati koncepciókhoz,
- a beruházás megvalósításában mennyire működik együtt az érintett lakossággal, szakértőkkel, hatóságokkal, helyi, térségi önkormányzatokkal, vállalkozókkal, civil szervezetekkel,
- van-e a fejlesztéshez kapcsolódó, azt kiegészítő, közelmúltban megvalósított, vagy jelenleg megvalósítás, előkészítés alatt álló kiegészítő projekt a térségben.

C7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben nyújtható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai a jelen pontban foglaltaknak megfelelnek, és a projekt szempontjából ennek megfelelően rendezett tulajdoni viszonyokat a pályázó az alábbiak szerint biztosítja, igazolja.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában minden esetben szükséges a fejlesztéssel érintett ingatlanok 60 napnál nem régebbi tulajdoni lap másolatának benyújtása a pályázat benyújtásakor! Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában elegendő szemle típusú, nem hiteles (TAKARNET rendszerből lekért) tulajdoni lap másolat is.

1. Amennyiben az ingatlan a pályázó kizárólagos tulajdonában van, a pályázónak azt szemle típusú tulajdoni lap másolat benyújtásával szükséges igazolnia.
2. **Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan nincs a pályázó tulajdonában vagy nem a pályázó kizárólagos tulajdona, és az ingatlan a pályázó kizárólagos tulajdonába kerül:**

Pályázat benyújtásához: Szemle típusú tulajdoni lap másolat és a pályázó nyilatkozata a kizárólagos tulajdonszerzési szándékáról, és annak vállalásáról, hogy a KSZ által meghatározott támogatási szerződéskötési határidőig, - kisajátítás esetén a 178/2008. (VII.3.) Korm. rendelet szerinti kisajátítási terv alapján a

projekt fizikai megvalósításáig – a beruházással érintett ingatlan a pályázó, illetve állami vagyonkezelő esetében a Magyar Állam tulajdonába kerül. Az érintett ingatlanok helyrajzi számait a Projekt adatlapon szükséges megadni.

Támogatási szerződés megkötéséhez: A tulajdonos váltást a pályázónak/kedvezményezettnek a támogatási szerződéskötés feltételeként a vonatkozó szemle típusú tulajdoni lap másolat bemutatásával szükséges igazolnia, melyen a pályázó/kedvezményezett/Magyar Állam tulajdonosként kerül feltüntetésre. *A kisajátítás kivételével a támogatási szerződés megkötéséhez, a tulajdonos váltás bejegyzésének kérelme legalább a széljegyzen kell, hogy szerepeljen, de az első kifizetési igényléshez szükséges benyújtani a szemle tulajdoni lap másolatot, amelyen a pályázó/kedvezményezett/Magyar Állam bejegyzésre került. Felhívjuk a figyelmet továbbá arra, hogy az ingatlanok a per-és igénymentesség feltételeit is teljesítenie kell, amennyiben e körben jelen útmutató 1. számú melléklete alapján dokumentum csatolása szükséges, azt a támogatási szerződés megkötésének feltételeként be kell nyújtani a KSZ részére.*

3. Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan nincs a pályázó tulajdonában vagy nem a pályázó kizárólagos tulajdona, és az ingatlan vagy ingatlanhányad nem kerül a pályázó tulajdonába:

Pályázat benyújtásához:

- Tulajdonosi nyilatkozat szükséges arról, hogy hozzájárul a pályázat benyújtásához, annak végrehajtásához és a támogatási időszak során megvalósuló infrastrukturális fejlesztések pályázó általi aktiválásához, továbbá az ingatlan a kötelező fenntartási időszakban a fejlesztés céljára rendelkezésre áll
- Érintett ingatlanok szemle típusú tulajdoni lap másolatai

Támogatási szerződés megkötéséhez: A pályázónak/kedvezményezettnek legalább a fenntartási időszak végéig szóló bérleti, vagyonkezelési, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító szerződéssel kell rendelkeznie és azt be kell mutatnia.

A szerződés:

- legalább a fenntartási időszak végéig szól,
- tartalmazza fenntartási időszakra, a pályázati fejlesztés megvalósítására vonatkozó biztosítékokat, illetve a szerződésszegés esetére vonatkozó felelősséget,
- nem tartalmazhat olyan rendelkezést, melynek alapján a felek bármelyike azt rendes felmondással megszüntetheti, vagy attól egyoldalúan elállhat. A Szerződésben foglalt jogok és kötelezettségek harmadik személy részére történő átruházása kizárólag a Támogató előzetes írásbeli beleegyezésével gyakorolható.

Speciális esetek:

Szolgalmi jog: Amennyiben a projekt megvalósításához és fenntartásához megfelelő, úgy az adott ingatlanra vonatkozó, a projekt megvalósítását lehetővé tevő szolgalmi joggal is biztosítható az ingatlanra vonatkozó jogosultság. Amennyiben a pályázó, illetve állami vagyonkezelő esetében a Magyar Állam a pályázat benyújtásakor rendelkezik a tulajdoni lapon bejegyzett szolgalmi joggal, akkor a tulajdonosi nyilatkozat, valamint használati jogcímet biztosító szerződés benyújtása nem szükséges, elegendő a szemle típusú tulajdoni lap. Amennyiben az ingatlan-nyilvántartásban még nem került feltüntetésre, a szolgalmi jog alapítását igazoló határozatot, megállapodást is csatolni kell.

Közös tulajdon: Amennyiben nem áll rendelkezésre megosztási vázrajz és közös tulajdon használatára vonatkozó, teljes bizonyító erejű magánokiratban vagy közokiratban rögzített megállapodás, vagy ezt meghatározó jogerős bírósági ítélet, a pályázat benyújtásához valamennyi tulajdonostárs nyilatkozata szükséges arról, hogy hozzájárul a pályázat benyújtásához, annak végrehajtásához és a támogatási időszak során megvalósuló infrastrukturális fejlesztések pályázó általi aktiválásához, továbbá az ingatlan a kötelező fenntartási időszakban a fejlesztés céljára rendelkezésre áll.

Amennyiben az ingatlanra vonatkozóan rendelkezésre áll megosztási vázrajz és használati megállapodás, és:

- a fejlesztés kizárólag a pályázó által használt ingatlanrészt érinti, tulajdonosi hozzájárulás csatolása nem szükséges, kizárólag a megosztási vázrajz és használati megállapodás benyújtása szükséges a pályázat benyújtásához;

- a fejlesztés nem kizárólag a pályázó által használt ingatlanrészt érinti a megosztási vázrajz és használati megállapodás csatolása mellett, a pályázat benyújtásához valamennyi tulajdonostárs nyilatkozata is szükséges arról, hogy hozzájárul a pályázat benyújtásához, annak végrehajtásához és a támogatási időszak során megvalósuló infrastrukturális fejlesztések pályázó általi aktiválásához, továbbá az ingatlan a kötelező fenntartási időszakban a fejlesztés céljára rendelkezésre áll.

4. **Amennyiben a beruházással érintett ingatlan állami tulajdonban van, a kincstári vagyon részét képezi az alábbi dokumentumokat szükséges benyújtani:**

I. Amennyiben **a pályázó** vagyonkezelési, bérleti, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító **közvetlen jogviszonyban áll a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel** (a továbbiakban: MNV Zrt.) **vagy a Nemzeti Földalapkezelővel:**

- Központi költségvetési szerv által, kizárólag saját vagyonkezelésében lévő, MNV Zrt. illetékességébe tartozó állami ingatlan(ko)n megvalósított fejlesztés esetén:

o Pályázat benyújtásához: szemle típusú tulajdoni lap

- Egyéb – központi költségvetési szerv által nem kizárólag saját vagyonkezelésében lévő vagy központi költségvetési szervtől eltérő személy által állami ingatlanokon megvalósított – fejlesztések esetén, vagy a Nemzeti Földalapkezelő illetékességébe tartozó ingatlanon megvalósított fejlesztés esetén:

o Pályázat benyújtásához: szemle típusú tulajdoni lap másolat, és tulajdoni lapra be nem jegyzett vagy be nem jegyezhető jogcím esetén vagyonkezelői, bérleti, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító szerződés vagy ennek létrehozására irányuló eljárás megindítását igazoló dokumentum

o Támogatási szerződés megkötéséhez: az MNV Zrt. vagy a Nemzeti Földalapkezelő nyilatkozata szükséges arról, hogy hozzájárul a projekt megvalósításához, és nem tesz olyan intézkedést a pályázóval szemben, amely a pályázati cél megvalósítását szolgáló – fenntartási kötelezettségének végéig tartó – hasznosítási és/vagy a projekt támogatási szerződésében foglalt egyéb kötelezettség teljesítését veszélyezteti, vagy lehetetlenné teszi.

II. Amennyiben a pályázó **az MNV Zrt.-től vagy a Nemzeti Földalapkezelőtől eltérő szervezettel áll** az állami ingatlan tekintetében bérleti, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító **közvetlen jogviszonyban:**

- Központi költségvetési szerv vagyonkezelésében lévő ingatlanon a pályázó harmadik személy által megvalósítani tervezett fejlesztés, amennyiben a központi költségvetési szerv meghatalmazást kapott az MNV Zrt.-től a tulajdonosi hozzájárulás kiadásához⁷:
 - o Pályázat benyújtásához:
 - központi költségvetési szerv MNV Zrt.-től kapott felhatalmazásának másolata, amennyiben az nem található meg az MNV Zrt. honlapján,
 - központi költségvetési szerv által kiadott vagyonkezelői és tulajdonosi hozzájárulás, amellyel hozzájárul a projekt megvalósításához, és kijelenti, hogy nem tesz olyan intézkedést a pályázóval szemben, amely a pályázati cél megvalósítását szolgáló – fenntartási kötelezettségének végéig tartó – hasznosítási és/vagy a projekt támogatási szerződésében foglalt egyéb kötelezettség teljesítését veszélyezteti, vagy lehetetlenné teszi,
 - szemle típusú tulajdoni lap másolat.
 - o Támogatási szerződés megkötéséhez:
 - bérleti, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító szerződés.
- Egyéb – MNV Zrt. által kiadott felhatalmazással nem rendelkező, vagy a Nemzeti Földalapkezelő illetékességébe tartozó, központi költségvetési szerv vagyonkezelésében lévő ingatlanon, vagy bármely egyéb, harmadik személy által megvalósított – fejlesztés esetén:
 - o Pályázat benyújtásához:
 - Szemle típusú tulajdoni lap másolat, és tulajdoni lapra be nem jegyzett vagy be nem jegyezhető jogcím esetén vagyonkezelői, bérleti, egyéb jogcímen, a pályázó részére birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító szerződés vagy ennek létrehozására irányuló eljárás megindítását igazoló dokumentum,
 - a pályázóval az állami ingatlan tekintetében bérleti, egyéb jogcímen, birtokláshoz való jogot igazoló és használatot biztosító közvetlen jogviszonyban lévő szervezet/személy által kiadott hozzájárulás, amellyel hozzájárul a projekt megvalósításához, és kijelenti, hogy nem tesz olyan intézkedést a pályázóval szemben, amely a pályázati cél megvalósítását szolgáló – fenntartási kötelezettségének végéig tartó – hasznosítási és/vagy a projekt támogatási szerződésében foglalt egyéb kötelezettség teljesítését veszélyezteti, vagy lehetetlenné teszi.
 - o Támogatási szerződés megkötéséhez: az MNV Zrt. vagy a Nemzeti Földalapkezelő nyilatkozata szükséges arról, hogy hozzájárul a projekt megvalósításához, és nem tesz olyan intézkedést a pályázóval szemben, amely a pályázati cél megvalósítását szolgáló – fenntartási kötelezettségének végéig tartó – hasznosítási és/vagy a projekt támogatási szerződésében foglalt egyéb kötelezettség teljesítését veszélyezteti, vagy lehetetlenné teszi.

A Pályázati Felhívás kifejezett rendelkezése esetén a szemle típusú tulajdoni lap másolat helyett teljes tulajdoni lap másolat benyújtása szükséges!

⁷ A felhatalmazással rendelkező központi költségvetési szervek listája megtalálható az MNV Zrt honlapján, ennek hiányában a központi költségvetési szervnél szükséges érdeklődni a felhatalmazás meglétéről.

A fejlesztéssel érintett ingatlan per- és igénymentességére vonatkozó szabályokat az F1. pont tartalmazza.

C8. Közzolgáltatás, közműfejlesztés, közműkiváltás

Amennyiben a pályázó a közzolgáltató szervezet (ideértve a konzorciumi tagokat is), a pályázat benyújtásával, a pályázati adatlapon történő elfogadással az alábbi nyilatkozat tételére köteles. A Támogatási Szerződés megkötésének feltétele továbbá a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Támogatásokat Vizsgáló Irodájának (a továbbiakban: TVI) a releváns közzolgáltatási szerződésre vonatkozó jóváhagyó véleménye.

Amennyiben a pályázó az önkormányzat, a támogatási szerződés megkötésének feltétele – amennyiben a támogatási szerződés megkötésekor még nincs az önkormányzat és a közzolgáltató között közzolgáltatási szerződés, akkor az üzemeltetésre történő átadás feltétele – a közzolgáltató által aláírt alábbi nyilatkozat, valamint a TVI közzolgáltatási szerződésre vonatkozó jóváhagyó véleményének benyújtása.

„Amennyiben a pályázó (ideértve a konzorciumi tagokat is) közzolgáltatást közzolgáltatási szerződés alapján végző szervezet, nyilatkoznia kell arról, hogy a közzolgáltatási tevékenysége keretében támogatásra kerülő, ... beruházás(ok) megvalósítására a megbízó önkormányzat nem biztosít(ott) kompenzációt, illetőleg az általa biztosított kompenzáció és a pályázat keretében igényelt támogatás együttesen nem valósít meg túlkompensációt e tevékenységek vonatkozásában, figyelembe véve a közzolgáltatási tevékenység keretében felmerült költségekre, ésszerű profitra nyújtott ellentételezést, illetve a közzolgáltatási tevékenységgel összefüggésben felmerült bevételeket. Amennyiben az ellentételezés mértéke meghaladja e mértéket, a közzolgáltató köteles a túlkompensációt visszafizetni.”

Amennyiben a közműfejlesztésre, közműkiváltásra önkormányzati vagy állami közfeladat ellátását szolgáló fejlesztés megvalósíthatósága, rendeltetésszerű használatba vétele érdekében van szükség, akkor a közműfejlesztés közzolgáltató részére történő átadása nem minősül a D4.1 pont szerinti állami támogatásnak. A projektgazdának az üzemeltetésre/tulajdonba történő átadásra vonatkozó kérelmében be kell mutatnia a közműfejlesztés, közműkiváltás indokát, és a közreműködő szervezet azt ellenőrzi a műszaki dokumentációk alapján.

Amennyiben a közműfejlesztésre, közműkiváltásra nem önkormányzati vagy állami közfeladat ellátását szolgáló fejlesztés megvalósíthatósága, rendeltetésszerű használatba vétele érdekében van szükség, a támogatásból megvalósult létesítmény, eszköz közműszolgáltató, közzolgáltató tulajdonba történő átadásakor biztosítani kell az uniós joggal összeegyeztethetetlen támogatás elkerülését, illetve az összeegyeztethetetlen versenylőny közműszolgáltató, közzolgáltató által történő megtérítését.

Az elért versenylőnynek az a része számít összeegyeztethetetlen támogatásnak, amelyre a közműszolgáltató, közzolgáltató az uniós állami támogatási szabályok alapján nem vehetett volna igénybe támogatást.”

D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK

D1. Az önrész összetétele

Az önrész a projekt finanszírozásában az elszámolható költségekre igényelt/megítélt támogatás összegén felüli rész, amelyet a pályázónak/kedvezményezettnek kell biztosítania. Önrészként természetbeni hozzájárulás nem fogadható el.

Az önrész saját forrásból és egyéb támogatásból tevődhet össze.

Nem tekinthető saját forrásnak az államháztartás alrendszereitől kapott támogatás, kivéve az Európai Unió működéséről szóló szerződés (továbbiakban: EUMSZ) 107. cikk (1) bekezdése szerint állami támogatásnak nem minősülő támogatás kiegészítésére a támogatást igénylő költségvetési szervnek vagy irányító szervének költségvetésében az adott célra előirányzott összeget, továbbá az EU Önerő Alapból és a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. Törvény (a továbbiakban: Kbt.) 6. § (1) bekezdése alapján ajánlatkérőnek minősülő szervezetnek a részben európai uniós forrásból finanszírozott projektek megvalósításához nyújtott önerő támogatást.

Az **önrész rendelkezésre állását a pályázat benyújtásakor** a pályázónak **nyilatkozattal** – helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások esetén a pályázói nyilatkozaton felül képviselő-testületi, társulási tanácsi határozattal, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt, a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozatával, költségvetési szervek esetén pedig a pályázói nyilatkozaton felül az irányító szerv vezetőjének nyilatkozatával a saját forrás biztosításáról –, míg **legkésőbb az első kifizetési igénylés benyújtásakor** (ideértve az előleg igénylését is) a következők szerint meghatározott módon és formában kell igazolnia.

A Pályázati Felhívás eltérő rendelkezéseinek hiányában az önrész igazolása az alábbiak szerint történhet az első kifizetési igénylés benyújtásakor:

Pályázó/Kedvezményezett típusa	Önrész típusa	Igazolás módja
<u>Kizárólag önkormányzatok, önkormányzati társulások, költségvetési szervek esetén:</u>		
önkormányzat	költségvetési előirányzat	Képviselő-testületi határozat, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt - a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó - felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozata a saját forrás biztosításáról. Ez a dokumentum a pályázati dokumentáció részeként is benyújtandó, támogatási szerződés megkötésekor a projekt összköltsége, és az önerő tényleges összege alapján szükség esetén módosítandó, és a módosítás benyújtandó. (A határozat kötelező tartalmi elemeit ld. a táblázat alatt.)

önkormányzat	EU Önerő Alapból származó forrás	Testületi határozat az EU Önerő Alapra való pályázásról, mely tartalmazza azt a kitételt, hogy amennyiben az önkormányzat nem nyeri el a támogatást az EU Önerő Alapból, akkor azt más módon biztosítani fogja. Amennyiben a forrást a pályázó elnyeri, szükséges utólagosan csatolni a hatáskörrel rendelkező Minisztérium által kiadott ígérvény másolatát. (Ez a finanszírozási forma csak akkor fogadható el, ha a projekt a vonatkozó hatályos jogszabály alapján jogosult az EU Önerő Alap támogatásra.)
önkormányzati társulás	költségvetési előirányzat	Jogi személyiségű önkormányzati társulás esetén a társulási tanács határozata, nem jogi személyiségű önkormányzati társulás esetén jóváhagyó képviselőtestületi határozat a társulásban részt vevő valamennyi önkormányzat részéről, vagy a képviselőtestület költségvetési rendeletbe foglalt - a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó - felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozata. Ez a dokumentum a pályázati dokumentáció részeként is benyújtandó, támogatási szerződés megkötésekor a projekt összköltsége, és az önerő tényleges összege alapján szükség esetén módosítandó, és a módosítás benyújtandó. (A határozat kötelező tartalmi elemeit ld. a táblázat alatt.)
költségvetési szerv	költségvetési előirányzat	Az irányító szerv vezetőjének nyilatkozata a saját forrás biztosításáról. Ez a dokumentum a pályázati dokumentáció részeként is benyújtandó, támogatási szerződés megkötésekor a projekt összköltsége, és az önerő tényleges összege alapján szükség esetén módosítandó, és a módosítás benyújtandó.
Minden pályázó / kedvezményezett esetén:		
	számlapénz	A forrás igazolására kizárólag a pályázó/kedvezményezett nevére kiállított, 30 napnál nem régebbi bankszámlakivonat vagy banki igazolás fogadható el. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a számlapénz rendelkezésre állását több bankszámlakivonattal, vagy banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmaznia!

	bankbetét	30 napnál nem régebbi, a pályázó/kedvezményezett nevére a számlavezető vagy hitelintézet által kiadott igazolás a bankbetét összegéről, és annak meglétéről. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a bankbetét rendelkezésre állását több banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmaznia! Forinttól eltérő deviza betét esetén a fentiek szerinti napon az MNB által közzétett deviza középárfolyamon kell átszámítani forintra.
	névre szóló értékpapír	A pályázó/kedvezményezett nevére kiállított, 30 napnál nem régebbi értékpapír számlakivonat vagy banki igazolás. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az értékpapír rendelkezésre állását több számlakivonattal, vagy banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmaznia!
	bankhitel	A hitelintézet által kiadott kötelező érvényű finanszírozási ajánlat: hitelígérvény, vagy megkötött hitel/kölcsönszerződés (kötelező formai elemeit ld. a táblázat alatt)
	tagi kölcsön, magánkölcsön	Kölcsönszerződés és banki átutalásról igazolás vagy bevételi pénztárbizonylat.
	a projekt megvalósítása érdekében végrehajtott tőkeemelés	30 napnál nem régebbi, a hitelintézet által kiadott igazolás a törzstőke-emelés címén befizetett összegről Amennyiben számlapénz, bankbetét és értékpapír is forrás, akkor az ezeket igazoló dokumentummal egy napon kell kiadni ezt az igazolást is.
	zártvégű pénzügyi lízing	Lízingszerződés, a mellékleteket képező átadás-átvételi jegyzőkönyvvel és fizetési ütemtervvel. A lízingszerződéssel kapcsolatos feltételek a „Pénzügyi elszámolás részletes szabályai” c. mellékletben található.
	az államháztartás alrendszereiből származó egyéb támogatás (vissza nem térítendő támogatás, visszatérítendő támogatás, kamattámogatás, kedvezményes kamatú és kamatmentes hitel/kölcsön, fejlesztési adókedvezmény,	Megkötött hitelszerződés, támogatási szerződés, határozat támogatás odaítéléséről

	kockázati tőkejuttatás)	
	az államháztartás alrendszerén kívülről származó egyéb támogatás (vissza nem térítendő támogatás, visszatérítendő támogatás)	Megkötött hitelszerződés, támogatási szerződés, határozat támogatás odaítéléséről
	kifizetett számlák, vagy egyéb, az elszámolást alátámasztó dokumentumok	Az önerő rendelkezésre állásának igazolását megelőzően felmerült, a projekt elfogadott költségvetésében szereplő költség alátámasztását szolgáló számla, vagy egyéb, a gazdasági eseményt hitelesen dokumentáló bizonylat, valamint a kifizetést igazoló bizonylat másolata, továbbá a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. mellékletben meghatározott egyéb, a projekthez kötődő teljesítést alátámasztó dokumentumok másolata. A fentiek szerint, a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően benyújtott dokumentumok kifizetési igénylés keretében történő ismételt benyújtása nem szükséges.
	víziközmű társulat általi finanszírozás	Társulati alapító okirat, az érdekeltségi hozzájárulás kivetéséről szóló társulati határozat (amely tartalmazza az érdekeltségi egységeket). Amennyiben a társulat a hozzájárulásokat hitelből előlegezi meg, akkor a hitelszerződés vagy a hitelintézet által kiadott kötelező érvényű hitelígérvény. A kedvezményezett és a víziközmű társulat közötti megállapodás a forrás átadásáról.

Amennyiben a kedvezményezett teljes támogatási összeggel a projekt megvalósítását követően egy összegben számol el, úgy az önerő igazolásra külön nincs szükség.

Felhívjuk a figyelmet, hogy valamennyi bankszámlakivonatnak, banki igazolásnak, értékpapír számlakivonatnak, törzstőke-emelés címén befizetett összegről szóló igazolásnak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmaznia!

Önkormányzati pályázó, vagy jogi személyiségű önkormányzati társulás esetén az önrész rendelkezésre állását igazoló képviselőtestületi határozat, vagy ha az önkormányzat SZMSZ-ében hatáskör átadás történik, akkor az ennek megfelelő szervezeti egység határozatának kötelező tartalmi elemei:

- A projekt címe, a pályázati anyagban megjelölttel összhangban;
- A projekt megvalósítási helyszínének pontos címe;
- A projekt megvalósítási helyszínének helyrajzi száma;

- A pályázati konstrukció száma;
- A projekt összes költsége a pályázattal (részletes költségbeclési táblával) megegyezően;
- A projektnek a támogatás szempontjából elszámolható (elszámolható költségét) a pályázattal, illetve a támogatói döntéssel megegyezően;
- A projekt teljes költségére vonatkozó önkormányzati önrész számszerű összegét és forrásait (saját forrás, hitel, egyéb) a pályázattal, illetve a támogatói döntéssel megegyezően;
- A pályázat benyújtásakor a ROP forrásból származó támogatás igényelt összegét a pályázattal megegyezően;
- Az önkormányzat kötelezettségvállalását arra vonatkozóan, hogy a ROP forrásból nyújtott támogatás elnyerése esetén az önkormányzati önrész összegét a költségvetésében elkülöníti.

Szabad felhasználású hitelszerződés esetében, illetve amennyiben a Kedvezményezett a saját forrást olyan kötvénnyel vagy beruházási hitellel kívánja biztosítani, amely több fejlesztés fedezetéül is szolgál egyszerre, legkésőbb az első kifizetési igénylés benyújtásakor fentiek mellé csatolni kell a **hitelintézet által kiadott igazolást**, amely tartalmazza, hogy a bank a projekt saját forrására szánt összeget a projekt finanszírozása céljából nyitott alszámlán kezeli és csakis a projekt céljainak megfelelően, a pályázati dokumentációban meghatározott műszaki és egyéb tartalom finanszírozására biztosítja.

A hitelintézet által kiadott **Kötelező érvényű Finanszírozási Ajánlatnak, illetve a megkötött hitel/kölcsönszerződésnek**⁸, vagy ahhoz kapcsolódóan a hitelintézet által kiadott igazolásnak illetve a következőket kell tartalmaznia:

- Projekt címe;
- Projekt főbb adatai;
- Saját forrás hitelintézet által finanszírozott összege;
- A hitel kedvezményezettje(i);
- Hitel vagy kötvény finanszírozási kondíciói;
- A hitel/kötvény biztosítékan túli egyéb kötelezettség vállalások és feltételek különös tekintettel a fizetési kötelezettség teljesítésének biztosítékául szolgáló jogokra és kötelezettségekre;
- Kötött célú hitel esetében nyilatkozat arról, hogy a finanszírozó hitelintézet elvégezte a projekt finanszírozhatóságának és pénzügyi fenntarthatóságának vizsgálatát, a projektdokumentációban kiszámított pénzügyi mutatók megegyeznek a hitelintézet által számított adatokkal;
- Kötelező érvényű Finanszírozási Ajánlat esetében nyilatkozat arról, hogy a hitelintézet hajlandó megfinanszírozni a projektet, amelyre kötelező érvényű, visszavonhatatlan finanszírozási ajánlatot bocsát rendelkezésre a kedvezményezett számára. A finanszírozási szerződés hatályba lépésének egyetlen feltétele a kedvezményezett és a Támogató által aláírt támogatási szerződés;

Keretszerződés esetében hitelintézet által kiadott igazolás arról, hogy a keretből mekkora összeg hívható még le.

A hitel/kölcsönszerződés nem tartalmazhat olyan feltételt, mely ellentmond a támogatási szerződésben és az irányadó jogszabályokban foglaltaknak.

-

Egyéb speciális előírások:

⁸ Amennyiben a finanszírozási ajánlat vagy a szerződés nem tartalmazza a kötelező elemeket, a feltételeket egy kapcsolódó, a hitelintézet által kiállított igazolás is tartalmazhatja.

1. Projekt összköltség támogatáson felüli részének igazolása:

A Kedvezményezett köteles a projekt elfogadott műszaki, szakmai tartalmának megvalósításához szükséges, támogatáson felüli teljes önerőt biztosítani. **Indokolt esetben** az első kifizetési igénylés (ideértve az előlegigénylést is) jóváhagyásának feltételeként előírható, hogy a Kedvezményezett a projekt el nem számolható, illetve elszámolható, de elszámolni nem kívánt költségeinek fedezetéül szolgáló önerőt is igazolni köteles, a fentiek szerinti módon. Indokolt eset akkor áll fenn, ha az önerőből megvalósítani kívánt projektelemek meg nem valósulása megghiúsíthatja a pályázati forrásból támogatott részek megvalósulását is.

2. Vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztések⁹ megvalósításához szükséges önerő:

Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése hatálya alá tartozó támogatás a pályázati önrész kiegészítésére más forrásból nyújtott támogatással együttesen sem haladhatja meg az adott támogatási kategóriára vonatkozó másodlagos állami támogatási jogi aktusban vagy az Európai Bizottság által hozott határozatban rögzített támogatási intenzitást.

Vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztések esetén a pályázó/kedvezményezett köteles bemutatni az államháztartás alrendszereiből származó egyéb támogatás esetén az azt igazoló dokumentumot (megkötött hitelszerződés, támogatási szerződés, határozat támogatás odaitéléséről).

Regionális beruházási támogatás esetén a projekt elszámolható költségének legalább 25%-a minden, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatástól mentes saját forrásból kell megvalósulnia. ***Felhívjuk a figyelmet, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül az önkormányzat, állam, irányító szerv által biztosított forrás is (ideértve pl. a tőkeemelés, kedvezményes tagi kölcsönt is), amennyiben azt nem piaci feltételek mellett nyújtják!!***

D2. Előlegigénylés szabályai

D2.1 Utófinanszírozás esetén igényelhető előleg

A projekt pénzügyi megvalósításához utófinanszírozás esetén igénybe vehető előleg maximális mértékére és összegére vonatkozó előírásokat a Pályázati Felhívás tartalmazza.

A Kedvezményezett a támogatás összegéből előleget azon projektelemekre igényelhet – a projektelemekre megítélt támogatás Pályázati Felhívásban meghatározott százalékanak mértékéig –, amelyeknél nem kíván élni a szállítói finanszírozás lehetőségével.

Nem nyújtható előleg a kedvezményezett számára, ha a támogatás kifizetésére utófinanszírozással, a projekt megvalósítását követően, egy összegben kerül sor.

Az előleg kifizetésének feltételei:

- a Támogatási Szerződés/támogató okirat hatályba lépése;
- szabályszerűen kitöltött Előlegigénylési nyilatkozat benyújtása;
- az előírt biztosítékok meglétének igazolása;
- önrész rendelkezésére állásának igazolása;
- az első kifizetési igénylés jóváhagyásához a támogató által meghatározott egyéb feltételek teljesítése, amennyiben releváns.

⁹ Lásd a D4 fejezetben foglaltakat.

Előleg felhasználása

A Kedvezményezett köteles az előlegnek a projekt céljai és szabályai szerinti felhasználásáról gondoskodni.

A Kedvezményezett köteles visszafizetni az előleget - Ptk. 232. § (3) bekezdése szerinti ügyleti kamattal növelt összegben -, amennyiben nem nyújt be megfelelő utófinanszírozású vagy vegyes időközi kifizetési igénylést az előleg vagy annak első részlete kifizetésétől számított 6 hónapon belül, illetve a benyújtott kifizetési igénylés vagy más körülmény - így különösen a helyszíni ellenőrzés tapasztalatai - a támogatás nem rendeltetésnek megfelelő használatát bizonyítja. A visszafizetési kötelezettség teljesítéséig a benyújtott kifizetési igénylés ellenében történő kifizetésre a kedvezményezett nem jogosult.

D2.2 Fordított áfa-előlegigénylés:

Szállítói finanszírozási mód esetén fordított áfa-előleg akkor vehető igénybe, ha a kedvezményezett bruttó támogatásra jogosult államháztartási szerv és az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 142. §-ában foglalt feltételek teljesülnek.

Az igényelt fordított áfa-összegre jutó előleg legfeljebb a benyújtott szállítói nettó számlára jutó áfa támogatást tartalmának 100%-a lehet.

A folyósított előleg összegét részben vagy egészben – az előleg folyósításától felszámított Ptk. 232. § (3) bekezdése szerinti ügyleti kamattal együtt – vissza kell fizetni, amennyiben

- a kedvezményezett a fordított áfa-előleggel történő elszámolásra vonatkozó határidőt elmulasztja azt, vagy
- a fordított áfa-előleggel érintett nettó szállítói számla részben vagy egészben elutasításra kerül, vagy
- a kedvezményezett az előleget nem a fordított áfa adóhatóság felé történő rendezésére fordítja.

A visszafizetési kötelezettség teljesítéséig a benyújtott kifizetési igénylés ellenében történő kifizetésre a kedvezményezett nem jogosult.

D2.3 Szállítói előleg

A 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 57. § (1b) bekezdése alapján a Kedvezményezett a Kbt. hatálya alá tartozó építési beruházás, építési koncesszió tárgyú közbeszerzési eljárásokban **köteles biztosítani** a szállító részére előleg igénylésének lehetőségét.

Az előlegigényléssel és elszámolással kapcsolatos további tudnivalókat a „Pénzügyi elszámolás részletes szabályai” c. melléklet tartalmazza.

D3. Biztosítékok köre

A 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 33. §-ban foglaltak szerint a kapott támogatás ellenében biztosíték nyújtási kötelezettség áll fenn a támogatás visszavonása, a támogatási szerződéstől történő elállás, illetve szabálytalanság esetén visszafizetendő támogatás visszafizetésének biztosítékaként.

a) Nyilatkozatok

A kedvezményezett nyilatkozatainak benyújtása a következők szerint:

- A kedvezményezett azon nyilatkozata, hogy nem áll fenn harmadik személy irányában olyan kötelezettség, amely a támogatással létrejött projekt céljának megvalósulását megghiúsíthatja.

- A kedvezményezett kötelezettségvállalása arról, hogy – a projekt részbeli vagy egészbeli meghiúsulása, vagy a támogatás szabálytalan felhasználása esetén – a támogatást a közreműködő szervezet vagy az NFÜ döntésében, vagy a döntés ellen benyújtott jogorvoslat alapján hozott jogerős határozatban foglaltaknak megfelelően visszafizeti, és tudomásul veszi, hogy ennek elmulasztása esetén annak összege az adott projektre vonatkozóan a kedvezményezett részére megítélt, de még ki nem fizetett támogatási összegbe beszámításra kerül, ennek hiányában a központi költségvetésből biztosított támogatásból – ha a kedvezményezett ilyen támogatásra jogosult – levonásra kerül.

b) A projekt keretében beszerzett ingatlan vagyontárgy elidegenítése, megterhelése

A kedvezményezett által a projekt keretében beszerzett ingatlan vagyontárgy a záró fenntartási jelentés elfogadásáig csak az NFÜ előzetes egyedi engedélyével és az 1083/2006/EK rendelet 57. cikkében meghatározott feltételek sérelme nélkül terhelhető meg vagy idegeníthető el.

c) Kötelezően választandó biztosítékok

A támogatási szerződésnek tartalmaznia kell az alábbi biztosítékok közül a kedvezményezett által választott legalább egyet.

- Bankgarancia
- Jelzálogjog ingatlanra
- Vállalkozások és nonprofit szervezetek esetében a támogatást igénylő szervezet vezetőjének vagy tulajdonosának kezességvállalása
- Garanciaszervezet által vállalt kezesség

A biztosítéki értéknek fedeznie kell legalább a kifizetési igénylésben igényelt, továbbá a már kifizetett támogatás együttes összegét. Ettől eltérés a D.3.1. pontban (mentesülés) foglalt esetek kivételével nem engedhető.

D3.1. Biztosítékokra vonatkozó egyéb feltételek

▪ Mentesülés

A D3. c) pontban foglalt biztosítéknyújtási kötelezettség alól mentesülő pályázók a 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 33. § (8)-(9) bekezdésében felsoroltak szerint:

- a) költségvetési szerv
- b) az egyház és intézménye,
- c) a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, a többcélú kistérségi társulás, az önkormányzatok egyéb társulása, ha a támogatás teljes egészében önként vállalt helyi közügy megoldását vagy önkormányzati kötelező feladat ellátását szolgálja, továbbá nem kötelesek biztosítékot szolgáltatni, ha a fejlesztés tárgya vagy a fejlesztés eredményeként létrejövő vagyontárgy önkormányzati törzsvagyon, vagy törzsvagyonná válik,
- d) a vízgazdálkodási társulat, ha a támogatást teljes egészében az általa üzemeltetett önkormányzati vagy állami tulajdonú vizek és vízi létesítmények fejlesztésére használja fel,
- e) az NFÜ döntése alapján az állami többségű tulajdonban lévő gazdasági társaság, ha a támogatásból létrejövő vagyon ingyenesen az állam vagy az önkormányzat kizárólagos tulajdonába kerül vagy az 1083/2006/EK tanácsi rendelet 57. cikk (1) bekezdésében foglalt, a projekt fenntartására vonatkozó időszakra megfelelő tartalmú elidegenítési és terhelési tilalom kikötése mellett – vasúti pályahálózat működtetője, illetve közszolgáltatást ellátó gazdasági társaság kizárólagos tulajdonába kerül,

- f) a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685/B. §-ában meghatározott többségi önkormányzati befolyás alatt álló gazdasági társaság, amely a támogatást tömegközlekedési tárgyú kiemelt projekt vagy nagyprojekt megvalósításához kapja, és a támogatásból létrejövő vagyon ingyenesen az önkormányzat vagy a többségi önkormányzati befolyás alatt álló gazdasági társaság kizárólagos tulajdonába kerül,
- g) bármely kedvezményezett, ha a projektre megítélt támogatás összege nem haladja meg a húszmillió forintot, vagy ha a projektet több kedvezményezett valósítja meg, és a ráeső megítélt támogatás összege nem haladja meg a húszmillió forintot,
- h) a megvalósítási időszakra az a kedvezményezett, aki a támogatás kifizetését a projekt megvalósítását követően, egy összegben kérelmezi,
- i) társasház és lakásszövetkezet a szociális célú városrehabilitáció támogatási konstrukciók keretében
- j) bármely kedvezményezett, ha a támogatás nem beruházási célú,
- k) bármely kedvezményezett, ha a támogatás kutatás-fejlesztésre vagy innovációra irányul.

Beruházási célú, illetve beruházási jellegű projekt az a projekt, amely összköltségének legalább 50%-ában:

- aa) a tárgyi eszköz vagy immateriális javak beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, közvetítés, alapozás, üzembe helyezés, továbbá azon a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hitel igénybevételt és a biztosítást);
- ab) a meglévő tárgyi eszköz bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység, valamint az eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével járó, az eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növelő korszerűsítés.

▪ Biztosítékokkal kapcsolatos egyéb rendelkezések

Biztosíték cserére van a támogatottnak lehetősége, amennyiben az új biztosíték végrehajthatósága, illetve az általa fedett érték megfelel a biztosítékokra vonatkozó feltételeknek.

A támogatási összeg - ideértve az előleget is - első folyósítása csak akkor engedélyezhető, ha a biztosítékok a támogatási szerződésben foglaltak szerint rendelkezésre állnak.

Az egyes kifizetési igénylésben igényelt támogatási összegnek megfelelően megemelt, de legfeljebb a projekt támogatási összegét elérő biztosítéki mértéket a kedvezményezett a kifizetési igénylés benyújtásával egyidejűleg igazolja. **A biztosítéki értéknek fedeznie kell legalább a kifizetési igénylésben igényelt, továbbá a már kifizetett támogatás együttes összegét.**

Ennek elmaradása a kifizetések felfüggesztését és a támogatási szerződéstől való elállást vonhatja maga után.

Ha az adott biztosíték a vonatkozó jogszabályok szerint valamely nyilvántartásba való bejegyzéssel jön létre, a támogatás folyósításához a nyilvántartásba való bejegyzésére, valamint annak igazolására van szükség.

A fentiekben nem részletezett kérdésekben a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet előírásai alkalmazandók.

D4. Állami támogatási szabályok

A Regionális Fejlesztési Operatív Programok keretében támogatandó fejlesztések közösségi versenyjogi szempontból két típusba sorolhatók:

- A támogatást igénylő szervezet és a támogatandó fejlesztés együttesen vállalkozásnak minősül.
- A támogatást igénylő szervezet és a támogatandó fejlesztés együttesen nem minősül vállalkozásnak.

Ezen típus két altípusra osztható:

- Az 1083/2006/EK rendelet 55. cikke szerinti jövedelemtermelő fejlesztések, amelyek többlet nettó bevétel növekedéssel járnak,
- Az 1083/2006/EK rendelet 55. cikkének hatálya alá nem tartozó fejlesztések (amelyek nem bevételtermelők vagy nem járnak többlet nettó bevétel növekedéssel vagy nem érik el az 55. cikkben meghatározott értékhatárt).

A Pályázati Felhívás a fentiek alapján eltérő besorolású támogatható tevékenységeket tartalmazhat, ennek megfelelően pedig egy projekt tartozhat többféle, az alábbiakban részletezett támogatási szabályok hatálya alá.

D4.1 Vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó állami támogatási szabályok

Az Európai Unió állami támogatásokkal kapcsolatos szabályozásának célja, hogy a versenyszférában működő vállalkozások számára egyenlő feltételeket biztosítson, és gátat szabjon egyes vállalkozások állami támogatások révén megvalósuló tisztességtelen előnyszerzésének.

A vállalkozás fogalmába nemcsak a jogi személyiséggel vagy azzal nem rendelkező gazdasági társaságok tartoznak, hanem minden olyan piaci szereplő, amely tényleges gazdasági tevékenységet fejt ki a belső piacon, függetlenül annak jogi státuszától.

Főszabályként a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Ez a tilalom azonban nem abszolút érvényű, a közösség más politikáiban kitűzött célokkal (pl.: kohézió, környezetvédelem, foglalkoztatás stb.) összhangban – meghatározott feltételek betartása mellett – engedélyezett az ún. állami támogatások nyújtása.

Jelen fejezet azon projektekre vonatkozik, amelyek a pályázati útmutató kifejezett rendelkezései alapján a Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásának állami támogatási szempontú szabályairól szóló 30/2012. (VI. 8.) NFM rendelet hatálya alá tartoznak, és a Pályázati Felhívásban meghatározott támogatási kategóriák valamelyike alapján részesülnek támogatásban.

Az alábbiakban az egyes támogatási kategóriákra vonatkozó főbb előírások ismertetésére kerül sor, felhívjuk azonban a figyelmet, hogy a felsorolt szabályok nem teljes körűek, azokat a vonatkozó jogszabályok részletesen tartalmazzák.

I. Valamennyi állami támogatási kategóriára vonatkozó közös szabályok

Nem **ítélhető meg** támogatás

- a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 6. §-a szerinti nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak – a **közszolgáltatás ellentételezése kivételével**;

- az exporttal kapcsolatos tevékenységekhez, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, az értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz;
- az importáru helyett belföldi áru használatától függő tevékenységekhez;
- a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó, halászathoz vagy akvakultúrához kapcsolódó tevékenységekhez, a képzési támogatás, a kockázati tőke formájában nyújtott támogatás, a környezetvédelmi támogatás kivételével;
- a mezőgazdasági termékek elsődleges termeléséhez nyújtott támogatás, a képzési támogatás, a kockázati tőke formájában nyújtott támogatás, a környezetvédelmi támogatás kivételével, amennyiben az e támogatásfajták nem esnek az 1857/2006/EK bizottsági rendelet hatálya alá;
- a mezőgazdasági termékek feldolgozásához és forgalmazásához a következő esetekben:
 - amennyiben a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
 - amennyiben a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ;
- a széniparban folytatott tevékenységhez, a képzési támogatás, a kutatási és fejlesztési és innovációs támogatás, valamint a környezetvédelmi támogatás kivételével;
- az acéliparban folytatott tevékenységhez regionális beruházási támogatás;
- a hajógyártásban folytatott tevékenységhez regionális beruházási támogatás;
- a szintetikusszál-iparban folytatott tevékenységhez regionális beruházási támogatás;
- a feldolgozóipar vagy a szolgáltatások egyes meghatározott ágazataira irányuló regionális beruházási támogatási programokra. A turisztikai tevékenységekre irányuló programok nem tekintendők valamely meghatározott ágazatra irányulóknak.
- olyan támogatási programokhoz, amelyek nem zárják ki kifejezetten egyedi támogatás kifizetését olyan vállalkozás számára, amellyel szemben az adott támogatást jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító bizottsági határozaton alapuló visszafizetésre kötelező határozatot hoztak;
- ad hoc támogatás olyan vállalkozás javára, amely ellen az adott támogatást tiltottnak és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító bizottsági határozaton alapuló visszafizetésre kötelező határozatot hoztak.

Támogatás csak akkor ítéltető meg, ha a kedvezményezett még a beruházás megkezdése előtt a támogatás iránti kérelmét benyújtja. Nagyvállalkozások esetében a fentiekén kívül a kedvezményezettek kötelesek bizonyítani, hogy a támogatás segítségével lényegesen megnövekszik a projekt mérete, kiszélesedik a tevékenység köre, növekszik a kedvezményezett által a projektre fordítandó összeg, lényegesen felgyorsul a projekt végrehajtási üteme, vagy regionális beruházási támogatás esetében a projekt a támogatás hiányában nem az érintett támogatott régióban valósult volna meg.

A kedvezményezett köteles a támogatással kapcsolatos okiratokat és dokumentumokat a támogatási döntés napjától számított tíz évig megőrizni.

A 800/2008/EK bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatási jogcímen nyújtott támogatás különböző elszámolható költségek esetén halmozható más, a 800/2008/EK bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatási jogcímen nyújtott támogatással. Azonos vagy részben azonos elszámolható költségek esetében a 800/2008/EK bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatási jogcímen nyújtott támogatás abban az esetben halmozható más, a 800/2008/EK bizottsági rendelet hatálya alá tartozó támogatási jogcímen nyújtott támogatással, illetve csekély összegű támogatással, ha az nem vezet a 800/2008/EK bizottsági rendelet szerinti legmagasabb támogatási intenzitás, illetve támogatási összeg túllépéséhez.

II. Regionális beruházási támogatás

Regionális beruházási támogatást csak induló beruházáshoz lehet igénybe venni. Induló beruházásnak minősül a tárgyi eszközbe vagy immateriális javakba történő beruházás, amely új létesítmény felállításával, meglévő létesítmény bővítésével, egy létesítmény termelésének további, új termékkel történő diverzifikációjával, egy meglévő létesítmény teljes termelési folyamatának alapvető megváltoztatásával kapcsolatos, vagy egy létesítményhez közvetlenül kapcsolódó tárgyi eszközök megvásárlása, amennyiben a létesítmény bezárásra került vagy – amennyiben nem vásárolják fel – bezárásra került volna, és az eszközöket egy független beruházó veszi meg. **Szintentartó és helyettesítő beruházás nem támogatható.**

Az immateriális javak beszerzése csak abban az esetben számolható el, ha:

- kizárólag a regionális támogatásban részesülő létesítményben használják fel,
- **amortizálható eszközöknek minősülnek,**
- piaci feltételek mellett, harmadik féltől kell őket megvásárolni,
- a kedvezményezett eszközei közé kell őket besorolni, és legalább a jelen dokumentumban előírt kötelező fenntartási időszak alatt a regionális támogatásban részesülő létesítményben kell maradniuk **és a kedvezményezett tulajdonát képezik.**

A támogatott projekt kapcsán beszerzett eszköznek újnak kell lennie, kivéve a felvásárlás esetét, vagy amennyiben kis- vagy középvállalkozás (a továbbiakban: KKV) részesül támogatásban. Felvásárlás, illetve KKV által vásárolt használt eszköz támogatása esetén az ügylet, vagy az eszköz vásárlása kizárólag piaci értéken történhet.

A földterülettől és épülettől eltérő eszközök lízingjével kapcsolatos költségeket csak akkor lehet figyelembe venni, ha az pénzügyi lízing formájában valósul meg, és a szerződés tartalmazza az eszköznek a futamidő lejárt utáni megvásárlására vonatkozó kötelezettséget. Földterület és épületek bérlete esetén a beruházási projekt befejezésének várható időpontját követően a bérletnek nagyvállalatok esetében még legalább öt évig, míg KKV-k esetében legalább három évig kell folytatódnia.

A támogatás akkor vehető igénybe, ha a kedvezményezett a tárgyi eszközök és az immateriális javak beszerzésekor, illetve felvásárlás esetén az elszámolható költségek legalább 25%-át – minden állami támogatástól mentes – saját forrásból biztosítja.

Nem nyújtható regionális beruházási támogatás:

- a) a szállítási ágazatban a szállító berendezések (gördülő eszközök) bekerülési értékére,
- b) **a korábban már használatba vett olyan tárgyi eszköz bekerülési értékére, amelynek alapján a kedvezményezett, más gazdasági társaság vagy egyéni vállalkozó támogatást vett igénybe.**

III. Újonnan létrehozott kisvállalkozások részére nyújtott támogatás

Az újonnan létrehozott kisvállalkozások részére nyújtott támogatás összege nem haladhatja meg

- a) a 2 millió eurót a gazdasági tevékenységüket a Dél-Alföldi, a Dél-Dunántúli, az Észak-Alföldi, az Észak-Magyarországi, a Közép-Dunántúli és a Nyugat-Dunántúli régiókban végző kisvállalkozások esetében;
- b) az 1 millió eurót a gazdasági tevékenységüket a Közép-Magyarországi régióban végző kisvállalkozások esetében.

Újonnan létrehozott kisvállalkozások részére **a 30/2012. NFM rendelet 12. § (1) bekezdése** alapján támogatás nyújtható a kisvállalkozás létrehozásához közvetlenül kapcsolódó jogi, tanácsadói, konzultációs és adminisztratív költségekre, valamint - ha a vállalkozás létrehozását követő első öt évben merülnek fel - a következő költségekre, amennyiben a Pályázati Felhívás lehetővé teszi:

- a) a külső finanszírozás kamata és a saját tőkére jutó osztalék, ha a referencia-kamatlábbal számolt osztalékot nem haladja meg,
- b) a termelési létesítmény, illetve felszerelés bérleti díja,
- c) energia-, víz- és fűtési díj, (az általános forgalmi adó és a társasági adó kivételével) adók és adminisztratív díjak,
- d) az értékcsökkenés, a termelési létesítmény, illetve a felszerelés lízingdíja, valamint a bérköltségek, ha az alapul szolgáló beruházás vagy a munkahely-teremtési és a munkaerő-felvételi intézkedések nem részesültek egyéb támogatásban.

Azon kisvállalkozások, amelyeket az elmúlt 12 hónapban bezárt vállalkozások résztulajdonosai irányítanak, nem részesülhetnek támogatásban, ha az érintett vállalkozások ugyanazon az érintett piacokon vagy szomszédos piacokon tevékenykednek.

IV. Kis- és középvállalkozások vásárokon való részvételéhez nyújtandó támogatás

Ezen támogatási kategória alapján kizárólag kis- és középvállalkozások részére, az adott kiállításon, vásáron való első megjelenéshez nyújtható támogatás, elszámolható költségeknek pedig a kiállító helyiség bérlete, kialakításának és működtetésének költségei minősülnek.

V. Kis- és középvállalkozások részére tanácsadáshoz nyújtható támogatás

Ezen kategória alapján támogatás olyan tanácsadói szolgáltatásokhoz nyújtható, amelyek nem minősülnek folyamatos, visszatérő tevékenységnek, és nem kapcsolódnak a vállalkozás szokásos működési költségeihez, úgymint folyamatos adótanácsadás, rendszeres jogi szolgáltatás vagy hirdetés.

VI. Képzési támogatás

Képzési támogatást a kedvezményezett munkaviszonyban álló munkavállalók általános képzéséhez és szakképzéséhez lehet nyújtani.

Képzési támogatás a **30/2012. NFM rendelet 15. § (2)** bekezdése alapján az alábbi költségekre nyújtható (amit jelen Útmutató, valamint a releváns Pályázati Felhívás szűkíthet):

- a) az oktatók személyi jellegű költségei;
- b) az oktatók és a képzésben résztvevők utazási költségei, beleértve a szállásköltségeket;
- c) egyéb folyó költségek, úgymint a projekthez közvetlenül kapcsolódó anyagok, fogyó eszközök;
- d) az eszközök és felszerelések amortizációja olyan mértékben, amennyire azokat kizárólag a képzési projekt céljaira használják;
- e) a képzési projekttel kapcsolatos tanácsadói szolgáltatások költségei;
- f) a képzésben résztvevők személyes költségei az a)-e) pontban felsorolt egyéb elszámolható költségek összegével egyező összegig. Csak a képzésben ténylegesen eltöltött idő vehető számításba, az ebből termelésben eltöltött idő vagy annak megfelelője levonása után.

VII. Kulturális célú támogatás

E kategória keretében kizárólag az alábbi tevékenységek támogathatóak:

- Országos egyedi műemléki/régészeti védelem, helyi védelem alatt álló, műemléki jelentőségű területen, vagy műemléki környezetben elhelyezkedő objektumok (pl. kastélyok, múzeumok stb.) helyreállítását, fejlesztését célzó projektek, az előzetes tudományos munkáktól (kutatás, régészeti feltárás, dokumentálás, tervezés, restaurálás) a helyreállítás teljes folyamatáig, beleértve a látogatóbarát létesítmények elkészültét is, maradéktalanul figyelembe véve a kultúra, illetve a kulturális örökség megőrzését, mint célt;

- Községi kulturális funkciót betöltő, már létező épületek felújítása, újak már meglévő épületben történő kialakítása, valamint olyan infrastruktúra kiépítése, amely a kulturális hagyományok, szellemi kulturális értékek megőrzését, illetve továbbvitelét szolgáló kulturális, hagyományőrző rendezvények, helyi ünnepek, hagyományőrző fesztiválok tartását is lehetővé teszi;
- Kulturális események, amelyek pályázati források nélkül nem valósulnának meg, azonban létrehozásuk, fenntartásuk a szellemi és kulturális hagyományok továbbélését biztosítja, továbbá nem kereskedelmi, profitszerzési céllal kerülnek megrendezésre.

VIII. Csekély összegű támogatás

Egy vállalkozásnak bármely forrásból csekély összegű támogatási jogcímen odaítélt támogatás támogatástartalma – az adott pénzügyi évben, valamint az előző két pénzügyi év alatt odaítélt csekély összegű támogatások teljes összegét figyelembe véve - nem haladhatja meg a 200.000, a közúti szállítási ágazat esetében a 100.000 eurónak megfelelő forintösszeget. A több részletben fizetendő támogatást az odaítélése időpontjában érvényes értékre kell diszkontálni. A forintban meghatározott támogatási összeg euróra történő átszámításánál a támogatási döntés napját megelőző hónap utolsó napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, két tizedes jegy pontossággal meghatározott devizaárfolyam alkalmazandó.

A csekély összegű támogatás ugyanazon elszámolható költségek vonatkozásában nem halmozható állami támogatással, amennyiben az így halmozott összeg meghaladná a támogatási intenzitás csoportmentességi rendeletben vagy az Európai Bizottságnak jóváhagyó határozatában meghatározott mértékét.

Csekély összegű támogatás esetén támogatás nyújtható valamennyi ágazat vállalkozásai számára, az alábbi kivételekkel:

- a) 104/2000/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó, halászathoz vagy akvakultúrához kapcsolódó tevékenységet végző vállalkozásnak nyújtott támogatás;
- b) az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 1. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó vállalkozásoknak nyújtott támogatás;
- c) az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 1. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek feldolgozásában és forgalmazásában tevékeny vállalkozásoknak nyújtott támogatás, az alábbi esetekben
 - amennyiben a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy az érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre,
 - illetve amennyiben a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ;
- d) harmadik országokba vagy tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységek támogatása, nevezetesen az exportált mennyiségekhez közvetlenül kapcsolódó támogatás, értékesítési hálózat kialakításával és működtetésével vagy exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokkal kapcsolatos támogatás;
- e) az import áruk helyett hazai áru használatától függő támogatás;
- f) a szénágazatban tevékenységet folytató vállalkozásoknak nyújtott támogatás;
- g) a teherszállító járművek megvásárlására a kereskedelmi fuvarozás terén működő vállalkozások számára nyújtott támogatás;
- h) a nehéz helyzetben levő vállalkozásoknak nyújtott támogatás.

A támogatottnak a fenti támogatási jogcímen nyújtott támogatáshoz kapcsolódó iratokat az odaítélést követő 10 évig meg kell őriznie, és a támogató ilyen irányú felhívása esetén köteles azokat bemutatni.

IX. Energia-megtakarítási intézkedésekhez nyújtott környezetvédelmi beruházási támogatás

A 30/2012. NFM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az elszámolható költségek a vállalkozás energia-megtakarítását növelő

a) beruházás többletköltsége, vagy

b) a közösségi szabványok által előírtnál magasabb szintű energia-megtakarítás megvalósításához szükséges beruházási többletköltségek.

A támogatható beruházást tárgyi eszközökbe, illetve immateriális javakba történő beruházás formájában kell megvalósítani, a működési előnyöket és a működési költségeket figyelmen kívül kell hagyni.

X. A KÖZSZOLGÁLTATÁSOK FINANSZÍROZÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Ezen kategória alapján támogatás kizárólag a közszolgáltatás ellátásával megbízott kedvezményezett számára nyújtható.

A támogatás mértéke nem haladhatja meg a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséhez szükséges nettó költséget, beleértve az ésszerű nyereséget.

D4.2 Nem vállalkozási típusú tevékenységek céljára megvalósuló fejlesztésekre vonatkozó szabályok

Az 1083/2006/EK rendelet 55. cikke szerint „jövedelemtermelő projekt bármely, olyan infrastrukturális beruházást magában foglaló művelet, amelynek igénybevétele közvetlenül a felhasználókat terhelő díjakkal jár, vagy föld vagy épületek értékesítését vagy bérbeadását, vagy bármely más, ellenszolgáltatás fejében történő szolgáltatásnyújtást magában foglaló művelet, amelynek összköltsége meghaladja az 1 millió euró-t¹⁰.”

Nem tartozik ezen rendelkezés hatálya alá a D4.1 pont szerinti vállalkozási típusú támogatható tevékenységet tartalmazó projekt, vagy működtetés szempontjából elkülöníthető projektelem.

Amennyiben egy projekt, vagy működtetés szempontjából elkülöníthető projektelem az 1083/2006/EK rendelet 55. cikke szerint jövedelemtermelőnek minősül, a releváns Pályázati Felhívás mellékletét képező megvalósíthatósági tanulmány készítési útmutató, vagy pénzügyi elemzés készítési útmutató tartalmazza a bevételek kiszámítására, valamint a támogatás maximális mértékének megállapítására szolgáló módszert.

D5. A megvalósítás időszakában keletkező bevételek kezelése

A projektmegvalósítás időszakában keletkező bevételekkel kapcsolatos főbb alapelvek a következők:

Jövedelemtermelőnek nem minősülő projektek

A 1083/2006/EK Rendelet 55. cikke hatálya alá nem tartozó projekttel összefüggésben, az értékesítésből, szolgáltatásból, bérbeadásból, regisztrációs díjból és egyéb bevételből a megvalósítás időszakát magába foglaló teljesítési időponttal számlázott bevétel a teljesítés időpontját is tartalmazó elszámolási időszakban csökkenti a projekt elszámolható költségeinek, vagy a támogatásnak az összegét.

A csökkentés módszertanát a Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. melléklet tartalmazza.

Jövedelemtermelő projektek

¹⁰ A pályázat benyújtásakor érvényes MNB által közzétett deviza középárfolyamon átszámított érték alapján szükséges meghatározni a besorolást.

A 1083/2006/EK Rendelet 55. cikke értelmében jövedelemtermelőnek minősülő projektek esetében az előre tervezhető valamennyi, így a megvalósítás időszakában keletkezett bevételt a támogatási összeg megállapításakor figyelembe kell venni, a releváns Pályázati Felhívás mellékletét képező megvalósíthatósági tanulmány készítési útmutatóban, vagy pénzügyi elemzés készítési útmutatóban foglaltak szerint. Az előzetesen nem tervezett bevétellel csökkenteni szükséges a projekt elszámolható költségeit, a jövedelemtermelőnek nem minősülő projektek vonatkozásában leírtaknak megfelelően.

A következő bevételek nem csökkentik a projekt elszámolható költségeit, vagy a támogatás összegét:

- a kockázattítoke- és hitelalapok, a garanciaalapok és a lízing keretében keletkezett bevétel,
- kötbér,
- támogatási előlegesen realizált kamat,
- a közbeszerzési dokumentumok eladásából származó bevétel (amennyiben a dokumentáció ellenértéke megfelel a Kbt. 52. § (1) bekezdésében leírtaknak.

A projektből a projektmegvalósítás ideje alatt származó bevételeket a Kedvezményezettnek elkülönítetten kell nyilvántartania és a nyilvántartást helyszíni ellenőrzés során be kell mutatnia az ellenőrzést végző szervezet munkatársának. A projekt megvalósításához igénybe vett előleg révén keletkező kamatbevétel a projekttel összefüggésben felmerülő, a projekt elfogadott költségvetésén kívüli költségeire használható fel. A felhasználásról a záró kifizetési igénylés keretében kell beszámolni.

*A fentiekén túlmenően érvényes részletes szabályozást a **Pénzügyi elszámolás részletes szabályai c. dokumentum** tartalmazza.*

E. KÖZBESZERZÉSI SZABÁLYOK

Amennyiben a Projekt megvalósítása során a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége fennáll, a Kedvezményezett a szükséges közbeszerzési eljárásokat lefolytatja. A közbeszerzési eljárások szabályos lefolytatásáért kizárólag a Kedvezményezett, mint ajánlatkérő felel. Ennek megfelelően bármely közbeszerzési eljárással kapcsolatos szabálytalanság megállapítása esetén a támogatás egészére vagy egy részére vonatkozó visszafizetési kötelezettség is kizárólag a Kedvezményezettet terheli.

A Kedvezményezett köteles továbbá közbeszerzéseinek lefolytatása során a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 23. címében foglaltak szerint eljárni, így különösen az NFÜ-t és a Közreműködő Szervezetet az abban foglaltaknak megfelelően tájékoztatni, a tevékenységük végzéséhez szükséges dokumentumokat részükre beküldeni, illetőleg ezen szervezetekkel együttműködni.

Az NFÜ és a Közreműködő Szervezetet jogosult megismerni a Kedvezményezett mindenkor hatályos közbeszerzési szabályzatát.

Védelem alatt álló kulturális örökségi értéket érintő projekt esetében a tudományos kutatási, dokumentálási, múzeumi kurátori, tervezési, restaurálási tevékenységek kivitelezői kizárólag önállóan meghirdetett pályázat keretében választhatók ki, ezen tevékenységek – összeghatártól függetlenül – nem képezhetik generálvállalkozói szerződés részét.

F. KIZÁRÓ OKOK ÉS EGYÉB ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK

F1. A pályázó személyére vonatkozó kizáró okok

a) Nem ítéltető meg, továbbá nem nyújtható támogatás azon pályázó részére:

- amely a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló törvényben foglalt közzétételi kötelezettségének nem tett eleget,
- azon jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet részére, amely nem minősül átlátható szervezetnek;
- amely a támogatott tevékenységhez szükséges jogerős hatósági engedélyekkel nem rendelkezik;
- jogszabályban vagy a Pályázati Felhívásban a pályázat befogadásának, illetőleg a támogatói okirat kiadásának vagy a támogatási szerződés megkötésének feltételeként meghatározott nyilatkozatokat nem teszi meg, dokumentumokat nem nyújtja be, az abban foglaltakat nem vállalja vagy a megtett nyilatkozatát visszavonja;
- nem felel meg az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 50. § (1) a) pontjában meghatározott rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének;
- amely **tevékenysége a hatályos környezetvédelmi előírásoknak** nem felel meg;
- amely a régi Ámr. 88. § (2) bekezdése, vagy az új Ámr. 120. § (2) bekezdése vagy az Áht. 122/A. § (1) és (2) bekezdése szerinti kizárás alatt áll;
- amellyel szemben az Európai Bizottságnak valamely **támogatás visszafizetésére kötelező határozata** van érvényben;
- amelyről hitelt érdemlően bebizonyosodik, hogy a támogatási döntés tartalmát érdemben befolyásoló **valótlan, hamis vagy megtévesztő adatot szolgáltatott, vagy ilyen nyilatkozatot tett** a pályázat benyújtásakor;
- amely **az alacsony keresetű munkavállalók bérének emelését ösztönző egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi XCIX. törvény 6. §-a szerinti munkáltatónak minősül;**
- amely jogerős végzéssel elrendelt felszámolási, csőd-, végelszámolási vagy egyéb - a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott - eljárás alatt áll;
- amely a Pályázati Felhívásban meghatározott mértékű saját forrás nem áll rendelkezésére, továbbá azt nem igazolja;
- amely a Közpénztv. 6. §-a alapján nem részesíthető költségvetési támogatásban
- amely a beruházást, illetve a fejlesztést olyan ingatlanon kívánja megvalósítani, amely a pályázat benyújtásának, támogatási szerződés kötésének időpontjában nem per - és igénymentes (per - és igénymentesség fogalma, feltételei a *Fogalomjegyzékben* található).

A per és igénymentesség követelményének való megfelelés – a releváns Pályázati Felhívás eltérő rendelkezése hiányában - először a pályázat benyújtásakor kerül vizsgálatra a jelen útmutató 1. sz. melléklete alapján benyújtott dokumentáció figyelembe vételével.

Amennyiben a hiánypótlást követően a Közreműködő Szervezet megállapítja, hogy a pályázó nem felel meg a per - és igénymentesség követelményének a pályázat nem kerül automatikusan elutasításra. Ebben az esetben a KSZ tájékoztatja a pályázót arról, hogy támogató döntés esetén a fejlesztéssel érintett ingatlanok a per - és igénymentesség követelményének legkésőbb a támogatási szerződés megkötéséig meg kell felelnie, azt a pályázónak/kedvezményezettnek a támogatási szerződés megkötéséig megfelelően (tulajdoni lap, jogosultak megfelelő hozzájárulása) igazolnia

kell a KSZ felé. Ez támogató döntés esetén a támogatás feltételeként kerül megállapításra.

- amely pályázatában nem vállalja, hogy a támogatás elnyerése esetén a projekt megvalósítása, valamint a fejlesztés eredményeinek fenntartása során az esélyegyenlőség előmozdításával kapcsolatos, a környezetvédelmi szabályok betartásával kapcsolatos, valamint a területi kohézióra vonatkozó előírásokat (együttesen **a horizontális célokat**) betartja, és aláveti magát az ezzel kapcsolatos esetleges ellenőrzéseknek;
- akinek esedékessé vált és meg nem fizetett köztartozása van;
- aki a projekt megvalósításának elindításához szükséges összes jogerős hatósági engedéllyel nem rendelkezik.

F2. A projektre vonatkozó kizáró okok

- Nem részesülhet támogatásban az a projekt, amelynek tartalma a Pályázati Felhívásban megfogalmazott **célokkal nincs összhangban**.
- Nem nyújtható támogatás olyan beruházáshoz, amely keretében a beszerezni kívánt technológiai korszerűsítést eredményező **eszközök nem felelnek meg a vonatkozó európai irányelveknek**, illetve az azokat harmonizáló magyar rendeleteknek; amelyhez a pályázó nem rendelkezik az esetlegesen szükséges engedéllyel; vagy amely a hatályos környezetvédelmi előírásoknak nem felel meg.
- Az adott pályázati kiírásra benyújtott projekt **más közösségi forrásból támogatásban nem részesülhet**. A pályázó több kiírásra is benyújthatja pályázatát, de több nyertes pályázat esetén döntenie kell arról, hogy projektje megvalósításához melyik pályázati forrást veszi igénybe.
- Nem támogatható nemem, faji vagy etnikai származáson, valláson, vallásos vagy politikai meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést tartalmazó, vagy közízlést sértő tevékenység.
- Nem nyújtható támogatás a nem a pályázó/kedvezményezett által aktivált beruházás keretében megvalósuló infrastruktúra-, ingatlanfejlesztésekhez és eszközbeszerzésekhez, kivéve, ha – érvényes jogcím alapján – állami tulajdonú ingatlanon történik a fejlesztés, és az állami vagyona vonatkozó szabályozás szerint a fejlesztést a kedvezményezett nem aktiválhatja.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Pályázati Felhívás alapján – közösségi versenyjogi szempontból – részben vagy egészben állami támogatással támogatható pályázatok esetén a fentiekben túlmenően figyelembe kell venni a D4.1 pontban foglalt kizáró feltételeket is!

A kizáró okok fennállását a támogató a projekt lezárásáig jogosult ellenőrizni, és bármely kizáró ok bekövetkezése esetén jogosult a megfelelő jogkövetkezményt megállapítani.

F3. Egyéb általános feltételek

Az alábbi feltételek elfogadásáról a pályázónak a pályázati adatlapon kell nyilatkozatot tennie.

1. A támogatási kérelem benyújtásának időpontjában a támogatást igénylő nem áll jogerős végzéssel elrendelt végelszámolás, felszámolás alatt, ellene jogerős végzéssel elrendelt csődeljárás vagy egyéb, a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott eljárás nincs folyamatban. Amennyiben a támogatást igénylő ellen jogerős végzéssel elrendelt végelszámolás, felszámolás, jogerős végzéssel elrendelt

csődeljárás vagy egyéb, a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott eljárás indul a támogatási kérelem elbírálásáig, illetve a támogatási szerződés megszűnésének időpontjáig, annak tényét a támogatást igénylőnek azonnal be kell jelenteni.

2. A támogatást igénylő nyilatkozik arról, hogy megfelel az Áht. 50. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek, és az Áht. 109. § (4) bekezdése alapján kiadott miniszteri rendelet szerint vizsgálandó jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet adatait rendelkezésre bocsátja.
3. A támogatást igénylő tudomásul veszi, hogy nevét, a projekt tárgyát, a döntés időpontját (év, hónap) a támogatás elnyerése esetén a 4/2011. (I.28.) Korm. rendeletben szabályozott módon az NFÜ közzéteszi.
4. A támogatást igénylő a támogatási kérelem benyújtásával hozzájárulását adja, hogy a Kincstár által működtetett monitoring rendszerben nyilvántartott adataihoz a költségvetési támogatás utalványozója, folyósítója a XIX. Uniós fejlesztések fejezetből biztosított költségvetési támogatás esetén a közreműködő szervezet, ennek hiányában az irányító hatóság (a továbbiakban együtt: a támogatás folyósítója), az Állami Számvevőszék, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, az állami adóhatóság, a csekély összegű támogatások nyilvántartásában érintett szervek, valamint az Ávr.-ben meghatározott más jogosultak hozzáférjenek.
5. A támogatási kérelem benyújtásával a támogatást igénylő nyilatkozik a Közpénztv. 14. §-ában foglaltakról az alábbiak szerint:
 - 5.1. A Közpénztv. 6.§ (1) bekezdésében foglalt összeférhetlenségi okok a támogatást igénylő személyével, illetve a támogatást igénylőként megjelölt szervezettel szemben nem állhatnak fenn.
 - 5.2. Amennyiben a fenti törvényhely szerinti összeférhetlenség a támogatási kérelem benyújtását követően merül fel, vagy a támogatást igénylő a törvény bármely rendelkezését megsérti, a támogatási kérelmet a pályázati eljárásból kizárják, és támogatásban nem részesülhet.
 - 5.3. A támogatási kérelem benyújtásával a támogatást igénylő nyilatkozik, hogy eleget tett a Közpénztv. rendelkezéseinek az érintettségével kapcsolatban, illetve az összeférhetlenség megszüntetése érdekében.
 - 5.4. Amennyiben a Közpénztv. 8. § (1) bekezdés valamely pontja szerinti érintettség a támogatást igénylővel, illetve a támogatást igénylőként megjelölt szervezettel kapcsolatban felmerül, annak a pályázó által benyújtott közzétételi kérelem alapján a www.kozpenzpalyazat.gov.hu honlapon történő közzétételét 8 munkanapon belül a támogatást igénylőnek kezdeményeznie kell a támogatási kérelmet befogadó szervnél, az érintettséget megalapozó körülmény pontos megjelölésével a jelen támogatási kérelemi felhívás mellékletét képező közzétételi kérelem alapján.
6. A támogatást igénylő nyilatkozik arról, hogy az Ávr. 83. § (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség teljesítésének vállalja, és a jogosulatlanul igénybe vett támogatás összegét és annak kamatait az Ávr. 84. §-ában foglaltak szerint visszafizeti.
7. A támogatást igénylő tudomásul veszi, hogy abban az esetben, ha a támogatást igénylő szervezet helyzetében változás áll be, illetve a pályázati célok megvalósítását akadályozó bármely esemény következik be, úgy támogatást igénylőnek a közreműködő szervezetet haladéktalanul értesítenie kell.
8. Amennyiben a támogatást igénylő biztosíték nyújtására köteles, a támogatást igénylő a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 33. §-ában meghatározott biztosítékokat a támogatás (ideértve az előleget is) legkésőbb az első folyósításáig rendelkezésre bocsátja.

9. Amennyiben a pályázati felhívás alapján a támogatás mértéke nem éri el a 100 %-ot, a támogatást igénylőnél a projekt saját forrásának rendelkezésre kell állnia, és azt a támogatást igénylőnek a pályázati útmutatóban vagy a pályázati kiírásban meghatározott időpontig, és azt az Ávr. 72. § (3) bekezdésében rögzítettek szerint igazolnia kell.
10. A projekt keretében beszerzett ingatlan vagyontárgy a fenntartási kötelezettség fennállása alatt a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség előzetes jóváhagyása és az 1083/2006 EK rendelet 57. cikkében meghatározott feltételek sérelme nélkül nem idegeníthető el és nem terhelhető meg.
11. Nem nyújthat be támogatási kérelmet az a helyi önkormányzat - ideértve a helyi önkormányzat részvételével működő települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulását, helyi önkormányzatok társulását, valamint a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben foglaltak szerint létrehozott konzorciumot is -, amely nem felel meg az Ávr. 94.§-ában foglaltaknak.
12. A támogatást igénylő tudomásul veszi, hogy a támogatási igény szabályszerűségét és a költségvetésből nyújtott támogatás rendeltetésszerű felhasználását a jogszabályban meghatározott szervek a támogatási igény benyújtását követően ellenőrizhetik;

G. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

Az egyes pályázatokra vonatkozó kiválasztási kritériumokat a Pályázati Felhívás tartalmazza.

A Kiválasztási Kritériumok magukban foglalják a befogadási, valamint a támogathatósági (teljességi, tartalmi) értékelés feltételeit.

A monitoring mutatók vállalását, teljesítését a Pályázati Felhívás tartalmazza.

Kizárólag azon projektek kaphatnak támogatást, amelyek a Pályázati Felhívásban, valamint a jelen dokumentumban kifejtett kritériumoknak, maradéktalanul eleget tesznek.

G1. Költségcsökkentés a projektkiválasztás során

A pályázat tartalmi értékelése, illetve a projekt megvalósítása során, **nem elszámolható költségek minősülnek**, a C2. pontban meghatározottaknak megfelelően azon költségtételek, melyek

- a) nem támogatható tevékenységekhez kapcsolódnak,
- b) a C2.4. pont szerinti nem elszámolható költségek,
- c) a C2.2. pontban megfogalmazottak szerint – részletes költségvetéssel és indoklással – alá nem támasztott költségek,
- d) a Pályázati Felhívásban meghatározott belső (%-os) arányokat túllépő költségek,
- e) azon költségek, amelyek nem szükségesek a projekt céljának teljesítéséhez, illetve aránytalanul magasak (túlzóak),
- f) közszféra kedvezményezettnek esetén a maximális támogatási mértékkel elszámolható költségen felüli költségek.

Az a)-e) pontban felsorolt nem elszámolható költségek levonása során a támogatási intenzitás változatlanlansága mellett szükséges csökkenteni a támogatás és az igényelt elszámolható költség összegét.

Az f) pont szerinti, a közsféra szervezet pályázókat érintő, a maximális támogatási mértékkel számolt elszámolható költség feletti költség levonása során a támogatási összeg változatlanul maradván a költséget csökkenteni.

Amennyiben a projektben van az a)-e) pont, és az f) pont szerint nem elszámolható költség, akkor elsőként az a)-e) pont alapján kerül megállapításra az elszámolható költség, és a megítélhető támogatás, majd következő lépésként kell az elszámolható költséget – az így megítélt támogatás változatlanul hagyása mellett – tovább csökkenteni az f) pontnak megfelelően.

Ezen költségek a pályázat tartalmi értékelése során automatikusan a költségcsökkentés részét képezik.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az értékelés során a Közreműködő Szervezet ellenőrzi a részletes költségvetéssel alátámasztott költségek piaci árak való megfelelését, és amennyiben valamely tervezett költségtétel meghaladja a piaci árat, az értékelés során az adott költségtétel piaci áron felüli része el nem számolható költségnek minősíthető.

Az értékelés során az el nem számolható költségek levonása (elszámolható költségekből történő kivétele) nem változtathatja meg a pályázat benyújtásakor igényelt támogatás százalékos mértékét (támogatási intenzitást). Több, eltérő támogatási intenzitású tevékenységet tartalmazó pályázat esetén a projekt átlagos támogatási aránya változhat, ilyen esetben az egyes tevékenységek eredeti támogatási mértékei nem változhatnak.

A támogatási döntést követő költségcsökkentések vonatkozásában a Projekt tartalom-változás útmutató c. mellékletben foglaltak irányadóak.

G2. Egyéb előírások

A pályázó valamennyi költségkategória/költségtétel/projekteleme tekintetében kizárólag ugyanolyan százalékos mértékkel igényelhet támogatást. Ez alól a következő esetek jelentenek kivételt:

- a Pályázati Felhívás alapján eltérő támogatási intenzitással támogatott tevékenységeket tartalmazó projektek, de ilyen esetben is egy kedvezményezett az azonos mértékkel támogatható tevékenységek vonatkozásában kizárólag azonos mértékkel igényelhet támogatást,
- konzorciumi formában megvalósuló projektek esetén a tagok igényelhetnek eltérő intenzitással ugyanarra a tevékenységre támogatást,
- olyan tevékenység esetén, amelyre több intenzitással igényelhető támogatás a kialakítandó funkcióhoz kapcsolódó jogcím alapján,
- eltérő támogatási intenzitással igényelhető tevékenységek esetén a nem megosztható költségekre átlagos intenzitással igényelhető támogatás.

H. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK

A pályázatokkal kapcsolatos intézményrendszerre, valamint eljárásra vonatkozó alapvető szabályozást a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet, államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, valamint az egységes működési kézikönyv kiadásáról szóló 24/2011. (V.6.) NFM utasítás tartalmazza.

H1. A pályázati dokumentáció összeállításával és a pályázatok benyújtásával kapcsolatos gyakorlati információk

A pályázatok benyújtásának időpontjára, helyszínére vonatkozó részletes tájékoztatást minden kiírás esetében a Pályázati Felhívások tartalmazzák.

H2. A Projekt adatlap kitöltésével kapcsolatos gyakorlati információk:

- A pályázat magyar nyelven, kizárólag a Projekt adatlapon nyújtható be.
- A Projekt adatlap kitöltése az NFÜ által pályázati kiírás részeként hivatalosan közzétett kitöltő program alkalmazásával történik. A kitöltő program letölthető a www.ujszeczyterv.gov.hu, illetve a www.nfu.hu honlapról. A program lehetővé teszi a Projekt adatlap elektronikus kitöltését, nyomtatását és adathordozóra mentését. Amennyiben valamely pályázati kiíráshoz nem készül kitöltő program, a Projekt adatlap kitöltésére vonatkozó szabályokat a vonatkozó Pályázati Felhívás tartalmazza.
- A Projekt adatlap sem tartalmában, sem alakjában nem változtatható. A Projekt adatlap formátumának megváltoztatása, valamint kézzel írott pályázat esetén a pályázat feldolgozására nincs lehetőség!
- A Projekt adatlapot hiánytalanul, minden kérdésre választ adva és az előírt dokumentumok csatolásával kell benyújtani.
- Amennyiben úgy ítéli meg, hogy a Projekt adatlap egy adott kérdése nem vonatkozik az Ön pályázatára, kérjük a Projekt adatlap megfelelő helyén a „pályázatomra nem vonatkozik” megjegyzést bevezetni
- A nyomtatott és elektronikus adathordozón benyújtott Projekt adatlapban található eltérés esetén a nyomtatott és cégszerűen aláírt Projekt adatlap tekintendő hitelesnek, azzal, hogy a nyomtatott és az elektronikus formájú Projekt adatlap megegyezőségéről hiánypótlás keretében a pályázó köteles gondoskodni.
- A pályázati dokumentáció hitelesítéséül elegendő a Projekt adatlapot és nyilatkozatait, illetve kizárólag elektronikus benyújtás esetén a kiírás részét képező nyilatkozatot a kijelölt hely(ek)en a megfelelő (cégszerű) aláírással ellátni,.

H3. A pályázatok benyújtásához kapcsolódó egyéb információk:

A benyújtást követően a támogatói döntés meghozataláig a pályázat szakmai tartalmának változtatására nincs lehetőség. Az ilyen jellegű módosítási igények nem vehetők figyelembe.

A pályázat benyújtását követően az ellenőrzésre feljogosított szervek megkezdhetik a projekt ellenőrzését!

A pályázati feltételekkel, tudnivalókkal kapcsolatban további általános, valamint kiírás specifikus információkat az NFÜ honlapján (www.ujszeczyterv.gov.hu, illetve www.nfu.hu) talál, felvilágosítást pedig a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség ügyfélszolgálatára nyújt, a Pályázati Felhívásban meghatározott elérhetőségeken.

A pályázatot (kitöltött projekt adatlapot és a felhívásban, valamint a jelen útmutatóban előírt mellékleteket) **kizárólag összefűzött (pl. dossziéba lefűzött, spirálozott) formában, a Pályázati Felhívásban előírt (papír alapú és elektronikus) példányszámban**, folyamatos oldalszámozással és oldalszám hivatkozásokkal ellátott tartalomjegyzékkel ellátva zárt csomagolásban, ajánlott küldeményként vagy gyorspostai/futárposta (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) szállítás igénybevételével a Pályázati Felhívásban megjelölt helyen és időben lehet benyújtani.

A **Pályázati Felhívás kifejezett rendelkezése esetén** (amennyiben a Pályázati Felhívás nem rendelkezik arról, hogy papír alapon is szükséges benyújtani). a pályázatot (kitöltött projekt adatlapot és a felhívásban, valamint a jelen útmutatóban előírt mellékleteket) **kizárólag elektronikus adathordozón (kizárólag egyszer írható, írásvédett CD lemezen) a pályázati kiírás részét képező nyilatkozattal együtt** zárt csomagolásban, ajánlott küldeményként vagy gyorspostai/futárposta (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) szállítás igénybevételével kell beküldeni a Pályázati Felhívásban megjelölt címre és határidőben. Személyes átadás-átvétel csak akkor lehetséges, ha a Pályázati Felhívás ezt lehetővé teszi.

H4. A projektkiválasztás folyamatának bemutatása

Az NFÜ keretében működő Regionális Fejlesztés Operatív Programok Irányító Hatósága (a továbbiakban: ROP IH) a pályázatkezelési feladatokra Közreműködő Szervezeteket vesz igénybe, amely szervezetek az eljárásrendben szabályozott kérdésekben a ROP IH felhatalmazása alapján járnak el. A pályázatok döntés-előkészítését, a szerződéskötését, a finanszírozását, nyomon követését és ellenőrzését rend szerint a Közreműködő Szervezet végzi.

H4.1. Sérült küldemény, hiányzó nyilatkozat

Ha a küldemény sérülten érkezik (törött vagy nem olvasható adathordozó) és a pályázati anyagok emiatt hiányosak, a pályázót legfeljebb 8 napos határidő kitűzésével a Közreműködő Szervezet felhívja a sérült részek pótlására. **Pótlásra kizárólag a pályázat beadási határidejének lejártát megelőzően van lehetőség.**

Ha a projektgazda nem vagy nem határidőben pótolja a sérült, illetve hiányos részeket, és emiatt a pályázat befogadási kritériumainak ellenőrzése lehetetlenné válik, a pályázat további elbírálására nem kerül sor, erről a pályázót a Közreműködő Szervezet a befogadásról történő értesítésre rendelkezésre álló határidőig értesíti.

Pótlásra a pályázat beadási határidejének lejártát követően nincs lehetőség.

Ha a pályázatot a Pályázati Felhívás kifejezett rendelkezése esetén kizárólag CD-n kell benyújtani és a CD-hez kötelezően csatolandó cégszerűen aláírt nyilatkozat hiányzik, a küldemény nem minősül pályázatnak, és a befogadási kritériumok ellenőrzése nélkül a CD visszaküldésre kerül a pályázó részére.

H4.2. Érkeztetés, a nem hiánypótlható befogadási kritériumok vizsgálata

A beérkezést követően megvizsgálásra kerülnek a Pályázati Felhívásban meghatározott nem hiánypótlható befogadási és jogosultsági kritériumok, továbbá a pályázati dokumentáció értékelésre való alkalmassága.

Amennyiben a benyújtott pályázat nem felel meg a nem hiánypótlható feltételeknek, a pályázat érdemi vizsgálat nélkül kizárásra kerül, azaz a Közreműködő Szervezet a pályázó egyidejű tájékoztatása mellett, az indokok megjelölésével, a projektjavaslat beérkezésétől számított 7 napon belül hiánypótlási felhívás nélkül elutasítja a projektjavaslatot.

Ha a pályázat papír alapon is benyújtásra került, a Közreműködő Szervezet a pályázó kérésére visszaadja mind az eredeti, mind pedig a másolati példány(oka)t, vagy lehetőséget biztosíthat a pályázó általi visszavételére.

Ha a pályázatot a Pályázati Felhívás kifejezett rendelkezése esetén kizárólag CD-n kell benyújtani, de a kötelezően benyújtandó cégszerűen aláírt nyilatkozat mellett a CD nem kerül benyújtásra, a nyilatkozat önmagában nem minősül támogatási kérelemnek, és hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

H4.3. Befogadás

Amennyiben a pályázat a fenti szempontokat figyelembe véve megfelel a **befogadás** összes feltételének, befogadásra kerül. A befogadás írásban történő megerősítés arról, hogy a projekt a megfelel a kiírásban meghatározott befogadási feltételeknek. A befogadás tényéről a Közreműködő Szervezet a pályázót írásban értesíti a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben szabályozottak szerint¹¹.

A befogadó nyilatkozat kizárólag a pályázat formai megfelelését igazolja, nem jelenti a támogatás megítélését!

H4.4. Támogathatósági kritériumok vizsgálata, hiánypótlás

A befogadásra került pályázatok támogathatósági értékelése annak megállapítására irányul, hogy a pályázatban szereplő információk a döntéshez szükséges részletességgel és tartalommal rendelkezésre állnak-e, a pályázatban ismertett projekt megfelel-e a projekt-kiválasztási szempontoknak.

A támogathatósági értékelés alapjául szolgáló kiválasztási kritériumokat a Pályázati Felhívás Kiválasztási kritériumok támogathatósági értékelésre vonatkozó része tartalmazza.

▪ A hiánypótlás rendje

Ha a támogatást igénylő által benyújtott támogatási kérelem nem felel meg a felhívásban meghatározott támogathatósági (teljességi) feltételeknek, és a felhívás lehetőséget nyújt a hiánypótlásra, megfelelő, de legalább 7 napos határidő kitűzésével – az összes hiány, vagy hiba egyidejű megjelölése mellett – fel kell szólítani a támogatást igénylőt támogatási kérelmének kijavítására. Hiánypótlásra egyszer lehet felhívni a támogatást igénylőt, és a hiánypótlást egy alkalommal, teljes körűen kell teljesíteni. A hiánypótlás keretében a kedvezményezett köteles a javított adatlapot is megküldeni.

Ha a pályázó a hiánypótlást hibásan, hiányosan nyújtja be, úgy a hibás, hiányos pályázatot a rendelkezésre álló adatok alapján kell elbírálni. Ha a pályázó a hiánypótlást késve nyújtja be, a hiánypótlást az elbírálás során figyelmen kívül kell hagyni.

A pályázónak a jelen pontban szereplő kritériumoknak a pályázat benyújtásakor kell megfelelnie, amelyet a fent kifejtettek szerint hiánypótlás során is teljesíthet. A megfelelés igazolása történhet a hiánypótlás időtartama alatt keletkező dokumentummal és/vagy bekövetkező állapottal.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a hiánypótlás során a hiánypótlási felhívásban előírt módosításoktól eltérő módosítás, valamint a pályázat tartalmi elemeinek változtatása nem lehetséges. Az ilyen jellegű módosítási igények nem vehetők figyelembe.

▪ Tisztázó kérdés

Amennyiben a hiánypótlást követően a tartalmi értékelés során további részletezés, pontosítás szükséges, abban az esetben a Közreműködő Szervezet legalább 3 napos határidő megadásával **tisztázó kérdést tehet fel a pályázónak.**

Tisztázó kérdés csak abban az esetben tehető fel a pályázó felé, amennyiben a benyújtott pályázati dokumentációban a hiánypótlást követően is ellentmondások

¹¹ A Kedvezményezett és a Közreműködő Szervezet közötti hivatalos az NFÜ honlapján található Pályázati E-ügyintézés Felületen keresztül történik. A Kedvezményezettnek küldött értesítések az elektronikus alkalmazáson keresztül kerülnek kiküldésre, s az egyedi jelszóval ellátott felületen egységes formában válnak elérhetővé a Kedvezményezettek számára. Az értesítéseket papír alapon nem kell kiküldeni. Ha a Pályázati E-ügyintézés Felület vagy egyes funkciói nem állnak teljes körűen rendelkezésre, az értesítéseket papír alapon kell kiküldeni.

találhatóak. Új dokumentum benyújtására, valamint tartalmi változtatásokra ebben a fázisban már nincs lehetőség. Tisztázó kérdés egyazon témában csak egyszer tehető fel, illetve csak a támogathatósági értékelés valamely pontjára vonatkozóan.

A tisztázó kérdésre határidőn túl benyújtott választ figyelmen kívül kell hagyni.

Nem támogathatók azok a pályázatok, amelyek esetében a Pályázati Felhívásban szereplő tartalmi értékelés szempontrendszer alapján a pályázatra adott összpontszám nem éri el a minimális pontot vagy az abban meghatározott egyes tartalmi jogosultsági kritériumoknak való meg nem felelés esetére a pályázat további szakmai értékelés nélküli elutasítása következményként kifejezetten meghatározásra került.

H4.5. Bírálat

A 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően a Pályázati Felhívásban meghatározásra kerül a befogadást követő projekt-kiválasztási eljárás, amely lehet:

- könnyített elbírálású,
- egyfordulós, vagy
- kiemelt projekt-kiválasztási eljárás,

amely keretében a befogadott projektek folyamatos vagy szakaszos módon kerülnek elbírálásra.

A kiválasztásra vonatkozó részletes információkat a Pályázati Felhívás tartalmazza.

H4.6. Döntés

Az NFÜ dönt a befogadott pályázatokról a meghatározott projekt-kiválasztási eljárásban. .

A döntésről a Közreműködő Szervezet írásban értesíti a pályázót a 4/2011. (I.28.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően.

Támogatás odaítélése esetén a Közreműködő Szervezet gondoskodik a támogatási szerződés megkötésének előkészítéséről.

Támogatott pályázat esetén az NFÜ a támogatási konstrukció címét, a projekt gazda nevét, a projekt tárgyát, a projekt megvalósulásának helyszínét, a támogatás összegét és arányát, a döntés időpontját (év, hónap), a projekt javaslat összpontszámát az NFÜ honlapján (www.nfu.hu), a pályázó projekt adatlapon tett általános nyilatkozata mellett külön hozzájárulása nélkül közzéteszi.

H5. A Támogatási Szerződés megkötésének feltételei

A Támogatási Szerződést az NFÜ ROP IH nevében eljáró Közreműködő Szervezet és a Kedvezményezett köti meg.

A Támogatási Szerződés akkor köthető, ha a projekt megvalósítása megkezdhető, illetve legalább a megvalósítás megkezdéséhez szükséges közbeszerzési eljárás haladéktalanul elindítható. A Közreműködő Szervezet vezetője a támogatási szerződés megkötése előtt helyszíni szemlét rendelhet el.

A Támogatási Szerződés megkötésének előfeltétele, hogy a Kedvezményezett megküldi a szerződéskötés feltételeként meghatározott kötelezően benyújtandó dokumentumokat (1. számú általános mellékletek, illetve a Pályázati Felhívásban meghatározott egyéb, szakterület-specifikus mellékletek) a Közreműködő Szervezetnek abban az esetben, ha korábban nem került benyújtásra, vagy a benyújtás időpontjától a benyújtott dokumentumban változás következett be.

Amennyiben a projekt adatlapot kizárólag elektronikusan, és hitelesítés nélkül kellett benyújtani, Támogatási Szerződés feltételeként a Kedvezményezett nevében aláírásra jogosult aláírásával ellátott projekt adatlapot is be kell nyújtani!

A Támogatási Szerződés megkötéséhez szükséges további feltételeket a Pályázati Felhívás tartalmazza.

A Közreműködő Szervezet a támogatási szerződés megkötéséhez szükséges dokumentumok hiánytalan kézhezvételét követő 10 napon belül az általa aláírt támogatási szerződést a Kedvezményezettnek megküldi. Amennyiben a megküldött dokumentumok hiányosak vagy hibásak, a Közreműködő Szervezet a kézhezvételt követő 10 napon belül az összes hiány, illetve hiba egyidejű megjelölésével hiánypótlásra hívja fel a Kedvezményezettet. Ha a szerződéskötéshez szükséges valamely információ nem egyértelmű vagy ellentmondást tartalmaz, egy alkalommal tisztázó kérdésre van lehetőség, melynek teljesítésére legalább 3 napos határidőt kell biztosítani.

A Támogatási Szerződés megkötéséhez szükséges dokumentumok és az aláírt Támogatási Szerződés benyújtásának határideje a támogató döntésről szóló levél kézhezvételétől számított legfeljebb 30. nap.

A Kbt. hatálya alá tartozó kedvezményezett részére a támogatási szerződés megkötésének feltételeként, a szerződéskötést megelőzően közbeszerzési eljárás lefolytatása is előírható.

A szerződéskötéshez szükséges dokumentumok bemutatására vonatkozó határidő elmulasztása esetén a **támogatásról szóló döntés érvényét veszti** az Ávr 71. § (2) bekezdésében meghatározottak alapján.

A Kedvezményezett köteles a pályázatban leírtaknak, valamint a Támogatási Szerződésben foglalt feltételeknek megfelelően végrehajtani a projektet. Amennyiben a Kedvezményezett nem ezeknek megfelelően jár el, a Támogató jogosult a finanszírozás felfüggesztésére, a támogatás csökkentésére, visszavonására, a támogatásból már kifizetett összegek teljes vagy részleges visszafizetésének kezdeményezésére vagy a szerződéstől való elállásra.

H6. A Támogatási Szerződés módosítása

Ha a kedvezményezettnek a támogatás szempontjából releváns adataiban, vagy a támogatás feltételeiben változás következik be, a kedvezményezett a tudomására jutástól számított 30 napon belül köteles azt írásban bejelenteni a támogatónak. A bejelentést követően a támogató a támogatói okiratban, támogatási szerződésben rögzített határidőn belül megteszi az általa nyilvántartott adatok megváltoztatására, a költségvetésből nyújtott támogatás feltételeinek módosítására, a támogatói okiratban vagy a támogatási szerződésben meghatározott esetekben annak visszavonására, az attól történő elállásra, annak módosítására, továbbá a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszakövetelésére, vagy más szükséges eljárás lefolytatására irányuló intézkedéseket.

A Támogatási Szerződés módosítása csak indokolt esetben, a Közreműködő Szervezettel történt előzetes egyeztetést követően, olyan célból és tartalommal lehetséges, amely a projekt eredeti célkitűzését nem változtatja meg és a támogatott tevékenység az így módosított feltételekkel is támogatható lett volna.

A Támogatási Szerződés esetleges módosítását a Kedvezményezett vagy a Közreműködő Szervezet kezdeményezheti írásban.

A Támogatási Szerződés módosítása vonatkozásában figyelembe kell venni a Projekt tartalom-változás útmutató c. mellékletben foglaltakat is.

H7. A pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamata

A pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamatát a "Pénzügyi elszámolás részletes szabályai" c. dokumentum tartalmazza.

H8. A monitoring adatok szolgáltatásának rendje és előrehaladási jelentések

A projekt előrehaladását bemutató időszakos vagy záró beszámolók benyújtása a kifizetési igénylések benyújtásával együttesen történik.

Az időszakos vagy záró beszámoló információkat tartalmaz a támogatott projekt eredményességéről és hatékonyságáról, így különösen

- a) a célokhoz mért előrehaladásról, ideértve a számszerűsített célok mutatóit, továbbá – megfelelő indokolással és a célok aktualizálásával – a céloktól való jelentős eltérésekről,
- b) a közbeszerzéssel kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséről,
- c) a helyszíni szemlék és a helyszíni ellenőrzések megállapításai alapján a kedvezményezett által készített intézkedési tervekről és a megtett intézkedésekről.

A közreműködő szervezet a fenntartási időszakban előírhatja a kedvezményezett számára éves fenntartási jelentések benyújtását. A projekt befejezését követően, ha a projektre nézve fenntartási kötelezettséget állapítottak meg, a kedvezményezett évente beszámol az indikátorok teljesüléséről.

A Kedvezményezett – a támogatási szerződésben foglalt gyakorisággal és tartalommal – adatokat köteles szolgáltatni a projekt megvalósulásáról.

A pályázó köteles a pályázatot, a projekt megvalósítására, ellenőrzésére és finanszírozására vonatkozó dokumentumokat elkülönítetten nyilvántartani és legalább 2020. december 31-ig megőrizni.

H9. Helyszíni szemle és ellenőrzések

A pályázat benyújtását követően előzetes helyszíni szemlére, a Támogatási Szerződés megkötését követően pedig közbenső, záró, illetve utánkövetéses ellenőrzésre kerülhet sor.

A Kedvezményezett köteles a helyszíni ellenőrzést, szemlét tűrni (beleértve a helyszíni előellenőrzés tűrését, amelyhez a Pályázati Felhívásban megadott nyilatkozattal járul hozzá), valamint az ellenőrzés elvégzésére felhatalmazó levelet bemutató ellenőrökkel együttműködni.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. 54. §-a alapján az arra feljogosított szervezetek a projekt bármelyik szakaszában ellenőrzést végezhetnek. Vizsgálatuk során a helyszíni ellenőrzésre vonatkozóan felsoroltakat, illetve ellenőrzési programjukban foglalt, a pályázattal és a támogatással összefüggő bármely dokumentumot, objektumot vizsgálhatnak, arról információt kérhetnek. A költségvetési és európai uniós forrásokból származó támogatások kedvezményezettje köteles az ellenőrzés érdekében az Európai Számvevőszék és az Európai Bizottság illetékes szervezetei, az Állami Számvevőszék, a kormány által kijelölt belső ellenőrzési szerv, a fejezetek ellenőrzési szervezetei, a Kincstár, illetve az európai uniós támogatások irányító hatóságai és a kifizető hatóság, valamint a Közreműködő Szervezet képviselőinek ellenőrzési munkáját a helyszínen a megfelelő dokumentumok, számlák, a projekt megvalósítását igazoló okmányok, bizonylatok rendelkezésre bocsátásával is elősegíteni, illetve azon túl a projekt fizikai teljesítésének vizsgálatát lehetővé tenni.

A felhasználással és az ellenőrzéssel összefüggő kötelezettségek megszegése szerződésszegésnek minősül, és az ehhez kapcsolódó szankciót vonja maga után.

Adók és más befizetések ellenőrzése:

Az ellenőrzés során az adóhatóság, illetve más bevételek beszedéséért felelős hatóság az államháztartást illető fizetési kötelezettségek vonatkozásában ellenőrzi az adózással és más befizetésekkel, továbbá a költségvetési támogatásokkal kapcsolatos jogszabályok betartását.

H10. Kifogás

A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 81-82. §-ai alapján kifogás benyújtására van lehetőség az alábbiak szerint.

A támogatást igénylő vagy a kedvezményezett a pályázat benyújtásának időpontjától a támogatási jogviszony időtartama alatt a közreműködő szervezet döntése ellen a közreműködő szervezetnél az NFÜ-nek címzett, az NFÜ döntése ellen az NFÜ-nél (1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.) a fejlesztéspolitikáért felelős miniszternek címzett kifogást nyújthat be, ha a pályázati eljárásra, a támogatási igény befogadására, a támogatási döntés meghozatalára, a támogatói okiratok kiadására vagy a támogatási szerződések megkötésére, a költségvetésből nyújtott támogatás folyósítására, visszakövetelésére vonatkozó eljárás jogszabálysértő, vagy a felhívásba illetve a támogatási szerződésbe ütközik.

A kifogás benyújtására a kifogásolt intézkedésről való tudomásszerzéstől számított 10 napon belül egy alkalommal, az indokok megjelölésével van lehetőség.

Kifogás benyújtásának nincs helye a szabálytalanságot megállapító döntés és a szabálytalansági eljárásban hozott döntéssel szembeni jogorvoslati eljárást lezáró döntés ellen.

A kifogás elbírálásáig a kifogásban foglaltakkal összefüggő eljárási határidők nyugszanak.

A támogatást igénylő által a kifogással érintett pályázatnak a kifogás elbírálása alatt történő ismételt benyújtását, valamint a kifogással érintett pályázatra vonatkozó támogatási szerződésnek a kifogás elbírálásának ideje alatt történő megkötését a kifogásban foglaltak kivizsgálása iránti igényről való lemondásnak kell tekinteni.

A kedvezményezett által a kifogással érintett döntés alapjául szolgáló eljárási cselekményeknek a kifogás elbírálásának ideje alatti megismételése a kifogásban foglaltak kivizsgálása iránti igényről való lemondásnak kell tekinteni.

A kifogást érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani, ha

- a) a kifogást a rendelkezésre álló határidőn túl terjesztették elő,
- b) a kifogást nem az arra jogosult terjeszti elő,
- c) korábbival azonos tartalmú, ismételt kifogást terjesztenek elő,
- d) a kifogás nem tartalmaz a megsértett jogszabályban, a felhívásban vagy a támogatási szerződésben foglalt rendelkezésre történő hivatkozást.

Ha érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak nincs helye, a kifogást a beérkezésétől számított 30 napon belül kell elbírálni. Az elbírálás határideje egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható, erről a határidő lejártá előtt tájékoztatni kell a kifogás benyújtóját.

A közreműködő szervezet a döntése ellen benyújtott kifogás esetén

- a kifogásban foglaltaknak, az annak beérkezésétől számított 10 napon belül helyt ad, egyúttal gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról, és erről haladéktalanul értesíti a támogatást igénylőt vagy a kedvezményezettet, valamint az NFÜ-t, vagy
- a kifogást és az abban foglaltakkal kapcsolatos írásbeli szakmai álláspontját az annak alátámasztására szolgáló dokumentumokkal együtt a kifogás beérkezésétől számított 10 napon belül megküldi az NFÜ-nek elbírálásra.

Az NFÜ a döntése ellen benyújtott kifogás esetén

- a kifogásban foglaltaknak, az annak beérkezésétől számított 10 napon belül helyt ad, egyúttal gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról, és erről haladéktalanul értesíti a támogatást igénylőt vagy a kedvezményezettet, valamint a közreműködő szervezetet, vagy
- a kifogást és az abban foglaltakkal kapcsolatos írásbeli szakmai álláspontját az annak alátámasztására szolgáló dokumentációval együtt a kifogás beérkezésétől

számított 10 napon belül megküldi a fejlesztéspolitikáért felelős miniszternek elbírálásra.

Az NFÜ, vagy a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter részére elbírálásra megküldött kifogással kapcsolatban az NFÜ, vagy a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter a következő döntéseket hozhatja:

- a kifogásban foglaltaknak helyt ad, egyúttal gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról,
- a kifogást indokolt döntésével elutasítja.

Az NFÜ, illetve a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter a kifogás tárgyában hozott döntésről az indokok megjelölésével értesíti a támogatást igénylőt vagy a kedvezményezettet, a közreműködő szervezetet és az NFÜ-t.

A kifogás tárgyában hozott döntés ellen további kifogás előterjesztésének nincs helye.

A kifogást annak előterjesztője a kifogást elbíráló döntés meghozataláig erre irányuló írásbeli nyilatkozattal visszavonhatja, amely esetben az elbírálásra jogosult szervezet az eljárást megszünteti.

H13. Vonatkozó általános jogszabályok listája

Jelen Útmutató a vonatkozó jogszabályok módosításával, illetve új jogi szabályozás bevezetésével minden külön intézkedés nélkül módosul.

Törvények

1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.)
1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról, és a felszámolási eljárásról
1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről
1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről (Étv.)
1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról (Inyvtv.)
1997. évi CXXXV. törvény a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről
1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
2000. évi C. törvény a számvitelről
2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről
2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról
2004. évi CVII. törvény a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról
2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról (Gt.)

2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról (Ctv.)
2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
2007. évi CLXXXI. törvény a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról
2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről
2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.)

Kormányrendeletek

253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK)
249/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól
64/2004. (IV. 15.) Kormányrendelet a területfejlesztés Kedvezményezett térségeinek jegyzékéről
102/2006. (IV. 28.) Kormányrendelet az Európai Unió által nyújtott egyes pénzügyi támogatások felhasználásával megvalósuló, és egyes nemzetközi megállapodások alapján finanszírozott programok monitoring rendszerének kialakításáról és működéséről
130/2006. (VI. 15.) Kormányrendelet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségről
206/2006. (X. 16.) Kormányrendelet a fejlesztési adókedvezményekről
227/2006. (XI. 20.) Kormányrendelet a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről
240/2006. (IV.15.) Kormányrendelet a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről
343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről
311/2007. (XI. 17.) Kormányrendelet a Kedvezményezett térségek besorolásáról
176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról
191/2009. (IX.15.) Kormányrendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről
193/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet az építésügyi hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről
324/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalról, a kulturális örökségvédelmi szakigazgatási szervekről, és eljárásaikra vonatkozó általános szabályokról
4/2011. (I.28.) Kormányrendelet a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről
37/2011. (III. 22.) Kormányrendelet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről
306/2011. (XII. 23.) Kormányrendelet az építési beruházások közbeszerzésének

részletes szabályairól
368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
370/2011. (XII.31) a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről

Miniszteri rendeletek

3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól
45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól
7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról
10/2006. (V. 9.) NKÖM rendelet a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal eljárásaira vonatkozó szabályokról
30/2012. (VI.8.) NFM rendelet a Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásnak állami támogatási szempontú szabályairól
37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról

Egyéb hazai szabályozás

A nemzeti fejlesztési miniszter 24/2011. (V. 6.) NFM utasítása az egységes működési kézikönyv kiadásáról

Közösségi szabályok

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsának 2006. július 5-i 1080/2006/EK Rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a 1783/1999 EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
A Tanács 1083/2006/EK rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
A Bizottság 1828/2006/EK rendelete a 1083/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtásának részletes szabályairól
A Bizottság 1998/2006 EK rendelete az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikkeiben foglaltaknak a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról
A Bizottság 800/2008/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról

H14. Fogalomjegyzék

Átlátható szervezet: a 2011. évi CXCV. törvény 50. § (2) bekezdése alapján átlátható szervezet

a) a nemzetközi szervezet, a külföldi állam, külföldi helyhatóság, a külföldi állami vagy helyhatósági szerv, a közttestület, a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény szerint az Országgyűlés által elismert magyarországi egyház, vallásfelekezet és vallási közösség, az államháztartás alrendszerébe tartozó jogi személy, valamint a gazdálkodó szervezet, amelyben az állam vagy az önkormányzat külön-külön vagy együtt 100%-os részesedéssel rendelkezik, továbbá

b) az olyan államháztartáson kívüli jogi személy vagy az olyan jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, amely megfelel a következő feltételeknek:

ba) - a nyilvánosan működő részvénytársaság, civil szervezet kivételével - tulajdonosi szerkezete, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény szerint meghatározott tényleges tulajdonosa megismerhető,

bb) az Európai Unió tagállamában, az EGT-megállapodásban részes államban, az OECD tagállamában, vagy olyan államban rendelkezik adóilletőséggel, amellyel Magyarországnak kettős adózás elkerüléséről szóló egyezménye van,

bc) nem minősül a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerint meghatározott ellenőrzött külföldi társaságnak, és

bd) az államháztartáson kívüli jogi személyben vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetben közvetlenül vagy közvetetten több mint 25%-os tulajdonnal, befolyással, szavazati joggal bíró államháztartáson kívüli jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet tekintetében a ba), bb) és bc) pont szerinti feltételek fennállnak.

Elbírálásból való kizárás: Az adott pályázatnak a bírálat eljárásának folyamatából történő kirekesztése - a pályázó által elkövetett - valamely lényeges formai, tartalmi, vagy eljárási hiba, hiányosság következtében.

Eljárásrend: Eljárásrend alatt jelen összefüggésben a ROP IH-nak, illetve a Közreműködő szervezetnek a pályázati rendszer működtetésével összefüggő valamennyi, vagyis a benyújtott pályázatok feldolgozásával, a döntéshozatallal, a szerződéskötéssel, a finanszírozással, az ellenőrzéssel, valamint a monitoring adatok feldolgozásával kapcsolatos eljárási szabályok összességét értjük.

Ellenőrzési hatóság: Az irányító hatóságtól és az igazoló hatóságtól független szerv, amely az irányítási és ellenőrzési rendszer hatékony működésének ellenőrzéséért felel

Érintettség: 2007. évi CLXXXI. törvény 8. §-a alapján, ha a pályázó

a) a pályázati eljárásban döntés-előkészítőként közreműködő vagy döntést hozó szervnél munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll,

aa) Döntés előkészítésben közreműködőnek minősül: az a természetes személy, aki

aa1) munkaviszony jellegű jogviszonyban vagy polgári jogi jogviszony alapján részt vesz a pályázati kiírás vagy a támogatási döntés előkészítésében,

aa2) támogatási döntés meghozatalára irányuló eljárásban javaslattételi, véleményezési joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező testület tagja;

ab) Döntéshozónak minősül: az a természetes személy, aki

ab1) feladat- és hatásköre alapján a támogatási döntés meghozatalára jogosult, vagy az erre jogosult szerv vezetője vagy testület tagja,

ab2) feladat- és hatásköre alapján támogatási döntésre érdemi befolyással rendelkezik, így különösen, ha a támogatási döntéshez kapcsolódóan egyetértési, vétő-, hozzájárulási, illetve jóváhagyási joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező szerv vezetője vagy testület tagja;

b) *nem kizárt közjogi tisztségviselő:*

a köztársasági elnök, az Országgyűlés által választott vagy a köztársasági elnök által kinevezett tisztségviselő, az országgyűlési és az európai parlamenti képviselő, a polgármester, az alpolgármester, a főpolgármester, a főpolgármester-helyettes, a helyi önkormányzati képviselő, a helyi önkormányzat képviselő-testülete bizottságának tagja, a központi államigazgatási szerv - a 2. § d) pontja alá nem tartozó - vezetője és helyettesei, a regionális fejlesztési tanács tagja;

c) *az a)-b) pont alá tartozó személy közeli hozzátartozója, közeli hozzátartozó:* a házastárs, a bejegyzett élettárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér; hozzátartozó továbbá: az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, bejegyzett élettársa, a jegyes, a házastárs, a bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa, bejegyzett élettársa; (Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § b) pont);

d) *az a)-c) pontban megjelölt személy tulajdonában álló gazdasági társaság,*

da) a legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

db) a bármilyen arányban tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot),

dc) a tulajdonában álló db) pont szerinti társaságnak minősül:

dc1) legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

dc2) bármilyen arányú tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot);

e) *olyan gazdasági társaság, alapítvány, társadalmi szervezet, egyház vagy szakszervezet, amelyben az a)-c) pont alá tartozó személy vezető tisztségviselő, az alapítvány kezelő szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője vagy a társadalmi szervezet ügyintéző vagy képviselői szervének tagja,*

köteles kezdeményezni e körülménynek a honlapon történő közzétételét a pályázat benyújtásával egyidejűleg.

Ha az érintettséget megalapozó körülmény a pályázat benyújtása után, de a támogatási döntés előtt következik be, a pályázó köteles 8 munkanapon belül kezdeményezni e körülménynek a honlapon történő közzétételét.

Ha a pályázó a közzétételt határidőben nem kezdeményezte, támogatásban nem részesülhet.

Időszakos és záró beszámoló: a kedvezményezettnek a Támogatási Szerződés megkötését követő beszámolóit a Közreműködő Szervezet felé a projekt megvalósulásáról (4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 55. §).

Igénymentesség: Amennyiben a támogatás céljaival, fejlesztéssel érintett ingatlanra bármilyen, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 16-17. §-ában megjelölt, vagy a 2. § (2) bekezdése szerinti jog vagy tény bejegyzésre, feljegyzésre került, csak abban a helyzetben tekinthető igénymentesnek, ha az a projekt megvalósulását és fenntartását nem veszélyezteti.

Az ingatlan nyilvántartásba bejegyezhető jogok esetén (amennyiben releváns és értelmezhető) rendezett tulajdoni viszonyokkal rendelkezőnek tekinthető az ingatlan, ha

- a jogosultja(i) a projekt megvalósításához, illetve fenntartásához kifejezetten hozzájárult(ak) kivéve közmujszolgálatok esetén,
- a projektgazda az igény jogosultja,
- jogszabályon alapuló elővásárlási jog esetén (különösen MNV Zrt., NFA)

Az ingatlanra bejegyzett jelzálogjog nem tekintendő projekt megvalósulását vagy fenntartását veszélyeztető ténynek, a jelzálogjogosult hozzájárulásának benyújtására nincsen szükség.

Az igénymentességet a pályázónak az A.4. számú melléklet, szerinti dokumentumokkal, pályázati mellékletként kell igazolnia.

Az ingatlan nyilvántartásba feljegyezhető tények esetén a projektgazdának írásban nyilatkoznia, továbbá – amennyiben releváns, pl. felszámolási eljárás, kisajátítás, telekalakítás, tulajdoni korlátozás, építési tilalom, stb. – hiteles dokumentumokkal igazolnia kell, hogy a feljegyzett tény(ek) a projekt megvalósulását és fenntartását nem veszélyezteti(k).

Feltétel továbbá, hogy a tulajdonos(ok) a projekt megvalósításához, illetve fenntartásához kifejezetten hozzájárult(ak).

Osztatlan közös tulajdon esetén az igénymentességnek a pályázati szempontból releváns tulajdoni hányad vonatkozásában kell fennállnia.

Irányító Hatóság (IH): A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség kijelölt szervezeti egysége, melynek feladata a felelősségi körébe tartozó operatív program(ok) stratégiai irányítása, a program végrehajtásának felügyelete és szabályszerűségének biztosítása.

Igazoló Hatóság (IGH): A tagállam által a kifizetési kérelmek összeállítására, és benyújtására és az Európai Bizottságtól érkező kifizetések fogadására kijelölt szervezet. Az Igazoló Hatóság Magyarországon - minden Operatív Program vonatkozásában - a Magyar Államkincstár.

Kedvezményezett: A Közreműködő Szervezettel a Támogatási Szerződést megkötő szervezet, vagyis a támogatásban részesült pályázó.

Közsféra szerv pályázó/kedvezményezett: A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 6. § (1) bekezdés alapján ajánlatkérőnek minősülő alábbi szervezetek:

a) a minisztérium, a Miniszterelnökség, a központosított közbeszerzés során ajánlatkérésre feljogosított szervezet;

b) az állam, a helyi önkormányzat és minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása, a helyi önkormányzat által a helyben központosított közbeszerzés keretében, valamint több helyi önkormányzat, illetve a közös hivatalhoz tartozó települések központosított közbeszerzési rendszere keretében ajánlatkérésre kizárólagosan feljogosított szervezet, a területfejlesztési önkormányzati társulás, a térségi fejlesztési tanács;

c) az a jogképes szervezet, amelyet közérdekű, de nem ipari vagy kereskedelmi jellegű tevékenység folytatása céljából hoznak létre, vagy amely ilyen tevékenységet lát el, ha az a)-d) pontokban meghatározott egy vagy több szervezet, az Országgyűlés vagy a Kormány külön-külön vagy együttesen, közvetlenül vagy közvetetten meghatározó befolyást képes felette gyakorolni vagy működését többségi részben egy vagy több ilyen szervezet (testület) finanszírozza;

d) a 9. § (1) bekezdés k) pontja szerinti gazdálkodó szervezet;

e) az a)-d) pontok hatálya alá nem tartozó gazdálkodó szervezet [[Ptk. 685. § c\) pontja](#)], amely a 114. § (2) bekezdésében meghatározott közszolgáltatói tevékenységek valamelyikét folytatja, és amely felett az a)-d) pontokban meghatározott egy vagy több

szervezet közvetlenül vagy közvetve meghatározó befolyást képes gyakorolni, a 114. § (2) bekezdése szerinti közszolgáltatói tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során;

f) az a)-e) pontok hatálya alá nem tartozó szervezet, amely a 114. § (2) bekezdésében meghatározott egy vagy több közszolgáltatói tevékenységét különleges vagy kizárólagos jog alapján folytatja, a 114. § (2) bekezdése szerinti közszolgáltatói tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során;

g)* a támogatásból megvalósuló beszerzés vonatkozásában az a)-f) pontok hatálya alá nem tartozó szervezet - az uniós értékhatárt el nem érő beszerzés esetén az egyéni vállalkozó kivételével -, amelynek szolgáltatás-megrendelését, árbeszerzését vagy építési beruházását az a)-d) pontok hatálya alá tartozó egy vagy több szervezet az uniós értékhatárt elérő értékű beszerzés esetében többségi részben, a nemzeti értékhatárt elérő, de az uniós értékhatárt el nem érő értékű beszerzés esetében hetvenöt százalékot meghaladó részben közvetlenül támogatja;

h) az adott beszerzés megvalósításakor az a)-g) pontok hatálya alá nem tartozó szervezet, amely önként vagy szerződésben vállalt erre vonatkozó kötelezettség vagy külön jogszabály kötelezése alapján folytat le közbeszerzési eljárást.

Közreműködő Szervezet (KSz): Az operatív programok végrehajtásának adminisztratív, pénzügyi feladatait ellátó szervezet, melynek feladatai az irányító hatóság és a közreműködő szervezet közötti együttműködési megállapodásban kerülnek rögzítésre.

Megfelelő módon történő aláírás igazolása: az A.1. című melléklet szerint történik.

Melléklet: A pályázatban rögzített, egyes tényt (tényeket) alátámasztó, és így a pályázat elbírálását megalapozó dokumentum.

Nehéz helyzetben lévő vállalkozás: a 37/2011. (III. 20.) Korm. rendelet 6. §-ában meghatározott vállalkozás

Operatív program: A Nemzeti Stratégiai Referencia Keret végrehajtására vonatkozó, több évre szóló prioritások egységes rendszerét tartalmazó dokumentum, melyet a Kormány előterjesztése alapján az Európai Bizottság hagy jóvá.

Összeférhetetlenség: a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 6. § (1) bekezdés szerint összeférhetetlenség azzal szemben áll fenn,

- a) aki a pályázati eljárásban döntés-előkészítőként közreműködő vagy döntéshozó.
- aa) Döntés előkészítésben közreműködőnek minősül: az a természetes személy, aki
 - aa1) munkaviszony jellegű jogviszonyban vagy polgári jogi jogviszony alapján részt vesz a pályázati kiírás vagy a támogatási döntés előkészítésében,
 - aa2) támogatási döntés meghozatalára irányuló eljárásban javaslattételi, véleményezési joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező testület tagja;
 - ab) Döntéshozónak minősül: az a természetes személy, aki
 - ab1) feladat- és hatásköre alapján a támogatási döntés meghozatalára jogosult, vagy az erre jogosult szerv vezetője vagy testület tagja,
 - ab2) feladat- és hatásköre alapján támogatási döntésre érdemi befolyással rendelkezik, így különösen, ha a támogatási döntéshez kapcsolódóan egyetértési, vétő-, hozzájárulási, illetve jóváhagyási joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező szerv vezetője vagy testület tagja;

b) kizárt közjogi tisztségviselő,
kizárt közjogi tisztségviselőnek minősül: a Kormány tagja, a kormánybiztos, az államtitkár, a szakállamtitkár, a regionális fejlesztési tanács elnöke, a fejlesztéspolitikai ügyekben feladatkörrel rendelkező központi hivatal vezetője, a regionális fejlesztési tanács által törvény előírása alapján létrehozott társaság vezető tisztségviselői, felügyelő bizottsága

tagjai, illetve az Ágazati Operatív Programok Közreműködő szervezetei vezető tisztségviselői és ellenőrző szervének tagjai;

c) az a)-b) pont alá tartozó személy közeli hozzátartozója, közeli hozzátartozó: a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) által meghatározott közeli hozzátartozó;

d) az a)-c) pontban megjelölt személy tulajdonában álló gazdasági társaság, valamely személy tulajdonában álló gazdasági társaságnak minősül:

da) a legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

db) a bármilyen arányban tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot),

dc) a tulajdonában álló b) pont szerinti társaság

dc1) legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

dc2) bármilyen arányú tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot).

Permentesség: Az ingatlan nem áll peres eljárás alatt. (A tulajdoni lap perfeljegyzést nem tartalmaz.)

Projektarányos akadálymentesítés:

A pályázattal érintett ingatlanon végrehajtott bármely fejlesztési tevékenység során figyelembe kell venni az érintett fogyatékosági csoportra vonatkozó akadálymentesítési követelményeket.

Ez festés/mázolásnál a vakok és gyengén látók miatt, a megfelelő szíkontrasztok kialakítását jelenti (nyílászáró tokszerkezeteinek falfelülettől és/vagy ajtólaptól eltérő színű mázolása, stb.).

Elektromos hálózat teljes felújításánál pl. a helyiségek kapcsolóit a mozgáskorlátozottak számára elérhető magasságba kell áthelyezni, stb.

Az akadálymentesség projektarányos teljesülése egy preventív, megelőző gondolkodásmódot jelent, a célja, hogy a pályázat keretében végrehajtandó beruházással már „akadályt” ne építsünk.

Projekt fenntartási jelentés: a Kedvezményezettnek a kötelező fenntartási időszak alatt a Támogatási Szerződésben meghatározott rendszerességű és tartalmú adatszolgáltatási kötelezettsége a Közreműködő Szervezet felé

Projekt költségeinek forrása:

Elszámolható költség forrása = igényelt támogatás + elszámolható költségre eső önrész

Projekt összköltség forrása = igényelt támogatás + elszámolható költségre eső önrész + nem elszámolható költségek fedezete

Szabálytalansági eljárás: a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben meghatározott eljárás.

Szintentartó és helyettesítő beruházás: Tárgyi eszközökbe vagy immateriális javakba történő beruházás, amely nem jár új létesítmény felállításával, nem jár meglévő létesítmény bővítésével, egy létesítmény szolgáltatásainak bővítésével; illetve olyan eszközök beszerzése, amely a kedvezményezett által már használt tárgyi eszközt,

immateriális jószágot váltja ki anélkül, hogy a kiváltás a nyújtott szolgáltatás alapvető változását eredményezné.

Támogatás mértéke: Az igényelt támogatás és az összes elszámolható költség hányadosa, %-os mértékben kifejezve, hat tizedesre kerekítve.

H15. Segédletek

1. A pályázati csomaghoz benyújtandó általános mellékletek formai és tartalmi követelményei
2. Támogatási Szerződés minta
3. Segédlet a Támogatási Szerződés kitöltéséhez
4. Pénzügyi elszámolás részletes szabályai
5. Útmutató a Regionális Operatív Programok keretében konzorciumi formában megvalósuló projektek kezeléséhez
6. Konzorciumi megállapodás minták:
 - Konzorciumi megállapodás minta a pályázat benyújtására
 - Konzorciumi megállapodás minta a támogatásban részesített projekt megvalósítására
 - Konzorciumi megállapodás minta a támogatásban részesített, országos közút területén megvalósítandó közlekedésfejlesztési tevékenységet tartalmazó projekt megvalósítására – kéttagú konzorciumok esetén
 - Konzorciumi megállapodás minta a támogatásban részesített, országos közút területén megvalósítandó közlekedésfejlesztési tevékenységet tartalmazó projekt megvalósítására – többtagú konzorciumok esetén
7. Útmutató a Regionális Operatív Programok keretében megvalósítandó projektek tartalomváltozásának kezelésére
8. Esélyegyenlőségi útmutató
9. Útmutató a fenntartható fejlődés érvényesítéséhez
10. Egységes szerkezetbe foglalt területi kohéziós útmutató
11. Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei
12. Arculati kézikönyv
13. Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez
14. Közzétételi Kérelem
15. Könyvvizsgálói igazolás minta
16. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 38. cikke szerinti lista (Annex I)
17. Nyilatkozat a KKV-minősítésről
18. Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében
19. Pályázati segédlet az EU támogatás felhasználásával megvalósuló, önkormányzati szerepvállalással megvalósítani tervezett, állami útfejlesztést tartalmazó projektek pályázatának benyújtásához